Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 29 (1029) ♦ Вівторок, 14 лютого 1995 року ♦ Ціна договірна

Економіка України тримається зусиллями "польових командирів",

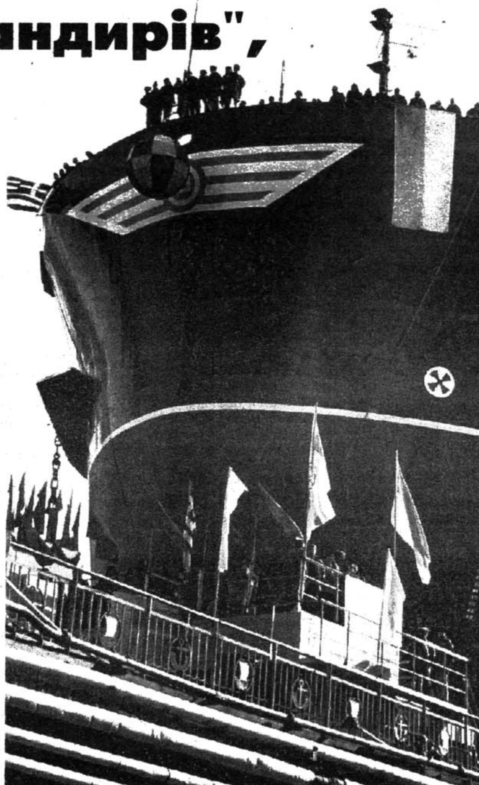
а не гучними промовами і програмами, виголошуваними у Києві

Головною подією міста цього суботнього дня був спуск на воду зі стапелів Чорноморського суднобудівного заводу танкера «Аметист», споруджуваного на замовлення відомої в світі грецької промислово-фінансової групи Вардинояннісів.

Тож своє перебування на миколаївській землі Голова Верховної Ради України Олександр Мороз розпочав з відвідання …ого підприємства.

(Закінчення на 2-й стор.).

Політика передбачувана і послідовна

Дві події — завершення роботи над Договором про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною та Російською Федерацією й зустріч глав держав СНД в Алмати стали темою прес-конференції, яку дав учора Президент України Леонід Кучма у своїй адміністрації в Києві.

(Закінчення на 2-й стор.).

Сьогодні в розділі газети «Держава і право» (5 — 12 стор.):

- Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств».
- Постанова Верховної Ради України «Про затвердження Положення про порядок оформлення та використання прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, що становлять державну таємницю» — і текст вказаного Положення.
- Постанова Верховної Ради України «Про затвердження положень щодо захисту прав споживачів» — і тексти цих положень.

Озброєння має бути під контролем

У Женеві розпочала роботу чергова сесія Конференції з роззброєння. Увагу її учасників зосереджено на якнайшвидшому завершенні роботи над Договором про всеохоплюючу заборону ядерних випробувань. Поряд з цим конференція розглядає й інші актуальні питання контролю над озброєнням та роззброєнням, зокрема про надання гарантій безпеки неядерним державам і припинення виробництва розщеплювальних матеріалів з воєнною метою. На пленарному засіданні конференції виступив глава делегації України посол Олександр Сліпченко.

Припиняти інспекцію не збираються

Сполучені Штати не можуть задовольнити прохання Президента України Леоніда Кучми про припинення постійного спостереження американських спеціалістів за ходом конверсії на Павлоградському механічному заводі, однак ладні взяти на себе більшу частину пов'язаних з цим витрат і скоротити строки інспекції. Про це сказано у листі-відповіді Президента США Білла Клінтона Президентові України Леоніду Кучмі, повідомили «Інтерфакс-Україна» в адміністрації Президента України.

Раніше Л. Кучма надіслав спеціального листа Б. Клінтону, в якому попросив від імені уряду України «у зв'язку з суттєвими фінансовими затратами не використовувати право постійного контролю, надане американським фахівцям відповідно до Договору про скорочення наступальної зброї...»

У листі-відповіді Президент США зазначає, що повністю поділяє стурбованість українського уряду та його бажання скоротити витрати. Водночас Б. Клінтон наголошує: «Важливо, щоб сторони все ж перейшли до постійного нагляду, оскільки на першому етапі реалізації договору всі учасники мають продемонструвати свою готовність виконувати його положення».

До нас приїхав фельдмаршал НАТО

Питання зміцнення міжнародної безпеки, розширення співробітництва між Збройними Силами України та Об'єднаними збройними силами Організації Північноатлантичного договору планується розглянути під час візиту до Києва голови військового комітету НАТО фельдмаршала Річарда Вінсента, який розпочався 13 лютого. У програмі перебування — зустрічі фельдмаршала з Президентом Леонідом Кучмою, головою Комісії Верховної Ради України з питань оборони та державної безпеки Володимиром Мухіним.

Створюється Спілка кримськотатарських офіцерів

Підготовка установчої конференції зі створення Спілки кримськотатарських офіцерів обговорена на робочій зустрічі кримськотатарських офіцерів у Сімферополі.

Як заявив нашому кореспонденту голова організації Кримськотатарського національного руху Ереджеп Хайретдінов, нове об'єднання створюється при Спілці офіцерів України і займатиметься поверненням своїх співвітчизників з інших регіонів колишнього СРСР для подальшого проходження військової служби у Збройних Силах України.

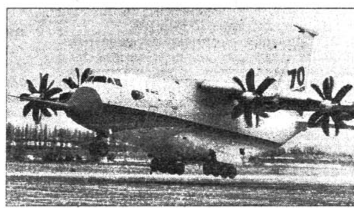
Принагідно зазначимо, що нині, окрім Кримського відділення СОУ, на півострові діє «Союз русских офицеров Крыма «Честь имею», який орієнтується на Росію і займає різко антиукраїнську позицію.

У номер!

Катастрофа: розбився АН-70

10 лютого 1995 року о 16 годині 09 хвилин поблизу села Мирча Бородянського району Київської області під час виконання чергового випробувального польоту зазнав катастрофи перший дослідний військово-транспортний літак АН-70. При цьому загинув екіпаж літака у складі командира екіпажу Сергія Максимова, членів екіпажу Михайла Березюка, Олександра Горельцева, Андрія Кострикіна, Володимира Лисенка, Володимира Непочатих, Павла Скотникова.

Для розслідування обставин катастрофи та надання допомоги сім'ям загиблих утворено урядову комісію на чолі з віце-прем'єр-міністром, міністром оборони Валерієм Шмаровим.

Погляд з Миколаєва

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ ТРИМАЄТЬСЯ ЗУСИЛЛЯМИ «ПОЛЬОВИХ КОМАНДИРІВ»

(Початок на 1-й стор.).

... Відвикли ми якось від свят, а від урочистих мітингів — і поготів. Тож було якось незвично радісно, коли миколаївці сім'ями, з дітьми на плечах стікалися до стапелів Чорноморського суднобудівного заводу, де майоріли прапори, коливалися над головами різнобарвні повітряні кулі і гриміла музика.

Свято це було трудове. Готували до спуску на воду танкер, який виготовили спеціалісти за контрактом з грецькими підприємцями.

Точка зору на подію майстра суднових електромонтажників Миколи Кузьміна

— Ми одержали замовлення досить складне. Адже мали керуватися міжнародними стандартами. І все ж ми з честю його виконали.

Коли військові відмовилися від спорудження великих кораблів і завод опинився у важкому становищі, підприємство фактично зупинилося, і ми були на грані безробіття. Замовлення, що надійшло від греків, врятувало нас від великих неприємностей.

... Генеральний директор заводу Ігор Овдієнко подає команду, і з-під рук майстрів летять снопи іскр, які підточують стропила, що тримають танкер «на прив'язі».

Діалог Голови Верховної Ради України Олександра Мороза з представником грецької компанії Георгіосом Вардинояннісом

О. Мороз: Я думаю, що наша спільна праця продовжить добрі традиції, які почалися багато тисяч років тому назад між нашими народами.

Г. Вардиноянніс: Наше співробітництво в суднобудуванні і в інших галузях, де ми спільно працюємо, взаємно вигідне для наших країн.

... Танкер готовий до спуску, і «мати судна» Мальвіна Вардинояннісс розбиває пляшку шампанського об корпус «Аметиста». Танкер плавно спускається до водної гладі.

Промова на мітингу Олександра Мороза

— Історія вашого заводу відома в усьому світі. І те, що в таких непростих умовах ви знаходите вихід із ситуації, завантажуєте своє виробництво, даєте роботу людям, заробіток сім'ям — теж свідчення, що ваш колектив здоровий, уміє пристосуватися до тієї ситуації, що є сьогодні у нашій економіці, в нашій державі.

Це ще один доказ того, що в непростих умовах ви знаходите правильні рішення. Надзвичайно важливо те, що ви використовуєте потужності державного сектора виробництва і доводите, що все залежить від того, наскільки діє сучасна технологія, наскільки забезпечені організація виробництва, можливості замовника вашої продукції.

У цьому відношенні теж характерно, що ви співпрацюєте із солідними, діловими людьми. Власне кажучи, найсолідніша в світі компанія Вардинояннісів прийшла першою в Україну і доводить, що і з державними підприємствами можна працювати надійно, і це забезпечує успіх, який ми бачимо сьогодні.

Спасибі рукам, праці і розуму інженерів-конструкторів, робітників, які зводили це судно. Від усієї душі бажаю успіхів вам, стабільності в роботі. А витвору ваших рук і розуму — сім футів під кілем!

З виступу на урочистій події Георгіоса Вардинояннісa

— Ми зараз почуваємося так, ніби знаходимося у себе на батьківщині. Тому що нас об'єднують спільні стремління до співробітництва і прогресу.

Так традиційні історичні відносини між нашими народами знаходять своє продовження в сьогоденні.

Нині, коли наше міжнародне співробітництво дає ще один плід — життя танкеру «Аметист», хочу висловити щиру вдячність тим, хто доклав до нього руки та розум, і поздоровити керівництво вашої країни, Чорноморського суднобудівного заводу, робітничо-технічний персонал і всіх вас, хто бере участь у цій урочистій події, побажати великого щастя і успіхів у житті.

Точка зору головного будівника кораблів Олександра Аптекаря

— Танкер, як відомо, — специфічне судно, воно має ряд особливостей, які повинні відповідати всім вимогам безпеки плавання, екології та ін. Ми врахували всі вимоги Регістру та інших компетентних служб, які стежать за мореплаванням, і реалізували в цьому танкері. Хочу підкреслити, що це судно нашого проекту, Миколаївського ЦКБ, воно відповідає всім вимогам, про які я говорив. Воно може успішно конкурувати на світовому ринку з іншими проектами.

Думки з приводу ...

Налагодження успішного й вельми перспективного співробітництва з великою фінансово-промисловою групою Вардинояннісів — не є типовим прикладом наших стосунків з діловим світом Європи. Це скоріше виняток з правила або перші паростки. Бо абсолютну більшість партнерів цікавить зовсім не наша наукоємна продукція, а сировина. Цивілізований світ готовий допомагати нам, пропонуючи через різні міжнародні фонди й банки широко розрекламовані кредити в десятки й сотні мільйонів доларів. Не забуваючи обставляти ті кредити низками умов.

А ми самі здатні заробляти на світовому ринку мільярди доларів. Пропонуючи наукоємну продукцію. Тільки ніхто нас там з нею не чекає. Правила ділових стосунків жорсткі.

Продукція виробничого об'єднання «Зоря» в Миколаєві — світового рівня. Те, що розповіли генеральний директор Володимир Холявко і його співробітники, а ще більше те, що вони показали, — вражає. Потужні, суперсучасні, економічні газові турбіни й газотурбінні установки. Купують їх в основному Росія та Індія. Бо великі фірми (їх три, які можна співставляти з потенціалом миколаївців), тримають світовий ринок і радше заплатять за те, щоб у Миколаєві біжутерію освоїли, а не турбіни. Почасти ми й самі в цьому винні, точніше, то вже минуле. Продукція миколаївців — то була таємниця, то — ВПК. Отож у світі її не знали, а репутацію треба заробляти не один десяток років. Але й світові слід знати: ми — не бананова республіка.

І нашому урядові замість того, щоб просити кредити на Заході і вдячно дивитися на благодійників, слід, нарешті, стати господарем у своєму домі і хоча б інвентаризувати можливості України. Тобто, створити відповідні програми, визначити і підтримати пріоритети, з якими Україна не прохачкою має входити у світ. А то інколи вже й добрати важко: хто у нас в уряді український міністр, а хто вже став уповноваженим у справах Міжнародного валютного фонду. Більше гідності, панове!

— А поки уряд мовчить і ніяк не реагує на наші пропозиції створити програму «Суднобудування», — каже голова Миколаївської облради Анатолій Кінах, сьогодні, безперечно, один з кращих керівників регіонів в Україні, — боротьбу за виживання підприємств, за престиж продукції очолюють «польові командири» — директори підприємств, керівники колективів. І безперечно, добре, що директори перестали сподіватися на уряд, звикли до самостійності, відповідальності. Але, повторюємо, є пріоритети, за які має взятися і уряд. Сьогодні і Володимир Холявко, і Ігор Овдієнко, і сотні їхніх колег розв'язують не заводські, а державні по суті питання, за великим рахунком — долю держави. А що ж тоді вирішує уряд, коли директори кажуть «йому не до нас»? Освоює методи «боротьби під килимом»?

Отож розмови Олександра Мороза і народних депутатів України Олександра Кожушка, Валерія Черепа, Володимира Пилипчука з працівниками заводів, з головою облради були змістовні і на підприємствах, і під час зустрічі з керівниками колективів в облраді. Лейтмотив такий — не дайте звести нанівець потенціал України, змусьте уряд розірвати ланцюг неплатежів, дати людям можливість працювати, випускати престижну продукцію і заробляти на достойне життя. Саме такі поїздки, а не запопадлива гонитва за іміджем реформаторів дають користь.

До відома: промисловість Миколаєва ще минулого року перестала падати. Пішла вгору. Тож у державних мужів з Києва є можливість повчитися у «польових командирів» — господарських керівників з Миколаєва. Може, і вдасться досвід регіону запровадити у всій державі?! А то все про макроекономіку та макроекономіку. Не реформи — а блеф! І воно вже як дурного тону акомпанемент до зубожіння, яке посилюється. Чому ми бідні? Бо...

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ, Сергій ПРАВДЕНКО.

Парламентська хроніка

Селянинові велено терпіти до вівторка

Денне засідання 10 лютого

Як ми вже повідомляли у п'ятницю, перенісши розгляд кількох питань поспіль, парламентарії почали розглядати одну з найпекучіших проблем — про належні розрахунки з сільгоспвиробниками за вироблену і здану ними продукцію та підготовку до прийдешніх весняно-польових робіт. Та незважаючи на заклики окремих депутатів, як от Катерини Ващук з Волині: «До людей не можна їхати. Люди просто стривожені, не знають, що робити завтра...», народні обранці так і не дійшли з цього питання консенсусу. Прийнявши постанову в цілому, вони вирішили повернутися до конкретних її положень і проголосувати остаточно зранку у вівторок.

Більше у п'ятницю «пощастило» авторам і прихильникам законопроектів про наукову і науково-технічну експертизу та про поводження з радіоактивними відходами. Розгляд цих документів був чіткішим, спокійнішим і логічно завершеним.

На вівторок вирішено перенести й розгляд питання, що спричинене відомим порушенням прав народних депутатів адміністрацією Президента та й про місце самої адміністрації й окремих її представників у нашому суспільстві. Отже, вівторка з нетерпінням чекають не лише селяни...

Анатолій БЕНЬ.

Політика передбачувана і послідовна

(Початок на 1-й стор.).

На самому початку Леонід Кучма заявив, що на його думку, переговори державних делегацій України й Росії, які відбулися 7—8 лютого у Києві і закінчилися парафуванням Договору, матимуть позитивний резонанс в українському та російському суспільствах, а також у державах СНД, світовому співтоваристві.

— Вдалося досягнути принципової згоди з трьох блоків питань. По-перше, делегації узгодили формулювання статей Договору таким чином, що вони відповідатимуть обопільним вимогам стосовно питання про подвійне громадянство. Надзвичайно важливим є і те, що в Договорі зафіксовано: сторони поважають територіальну цілісність одна одної і підтверджують непорушність існуючих між ними кордонів.

Завершення роботи над цим україно-російським документом відкриває нарешті дорогу до столиці України Президентові РФ Борису Єльцину. Очікується, що він відвідає Київ уже на початку березня. Тоді ж заплановано підписати україно-російську декларацію, в якій викладатимуться основні принципи поділу Чорноморського флоту.

Третій блок питань, який було розглянуто під час україно-російської зустрічі, за словами Леоніда Кучми, стосувався торгово-економічних відносин та розв'язання проблеми нашої заборгованості Росії. Таким чином напередодні зустрічі в Алмати двом найбільшим державам Співдружності нібито вдалося порозумітися. Проте оминути певної напруженості у відносинах все-таки не випадає.

— Якщо на законодавчому рівні в Росії порушується питання щодо територіальної цілісності України, то наша держава тільки виграє, коли найближчим часом буде підписано Договір. В Алмати ми підписали Меморандум про підтримання миру й стабільності в СНД, в якому засуджено і сепаратизм, і націоналізм, і шовінізм.

Окрім того, під час зустрічі глав держав СНД було розв'язано широке коло питань, пов'язаних з поточними проблемами СНД. Першочергова увага приділялась проблемам економічного співробітництва, зокрема діяльності Міждержавного економічного комітету (МЕК). Україна також поставила свій підпис під Зверненням до народів держав — учасниць СНД та світової громадськості у зв'язку із 50-річчям Перемоги у Великій Вітчизняній війні, рішенням про відновлення і збереження спільного наукового простору в межах СНД, рішенням про створення об'єднаної системи протиповітряної оборони із застереженням: «якщо це не суперечитиме національному законодавству України».

Не брала Україна участі в обговоренні та підписанні документів щодо колективної безпеки СНД, спільного захисту кордонів, а також таких, що стосувалися діяльності колективних миротворчих сил Співдружності і ситуації на таджико-афганському кордоні. Однак про таку українську позицію країнам — учасницям зустрічі було повідомлено ще до її початку. Леонід Кучма і зазначив:

— Усі дії виконавчої влади України і щодо внутрішньої, і щодо зовнішньої політики — передбачувані і послідовні.

Що стосується підписаних угод, Леонід Кучма висловив припущення, що СНД не матиме майбутнього, якщо не спрацюють усі механізми їхнього виконання. Поки що всі рішення, зокрема з економічних питань, приймаються на двосторонніх зустрічах. В Алмати Президент України мав їх з Президентом Казахстану — Нурсултаном Назарбаєвим (домовлено про квітневий візит Кучми в Алмати), з Президентом Молдови Мірчею Снєгуром, главою Грузії Едуардом Шеварднадзе.

Під час прес-конференції Леонідові Кучмі також ставилися запитання, які стосуються внутрішньої ситуації в Україні. Зокрема Президент прокоментував хід роботи над проектом закону про владу.

— Я із задоволенням можу сказати, що двічі мав зустріч з погоджувальною комісією і мені сподобався стиль її роботи: більше як на 90 відсотків проект закону про владу вдалося узгодити. Якщо таке ж обговорення буде і на Верховній Раді, а ці наміри є, то найближчим часом закон буде прийнято.

А поки що, після тижня напруженої роботи, Леонід Кучма налаштований трохи відпочити, про що він також повідомив під час прес-конференції. Вчора Президент України відлетів до Львова, щоб зустрітися з представниками обласної Ради. Після Львова він планує на десять днів усамітнитися в Трускавці, щоб попрацювати над річною доповіддю перед Верховною Радою України, яку заплановано на березень.

Якщо зважати, що ця подія, а також візит в Україну Бориса Єльцина та візит Леоніда Кучми до Японії припадають на початок весни, можна передбачувати, що скоро розпочнеться гарячий сезон.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Павло Лазаренко і його команда

***Відкривали** у Дніпродзержинську дванадцятикілометровий міст-перехід через Дніпро. Президент України Леонід Кучма сказав, що в останні роки такої великої будови інший ніхто не спромігся осилити у цілому СНД. «Хіба що руйнувань умудрилися натворити нищівніших», — прокоментував раптом хтось у гурті моїх колег-журналістів.*

А тим часом до мікрофона підійшов голова Дніпропетровської обласної Ради Павло Лазаренко, зняв шапку і низько вклонився кільком тисячам будівельників, які зібралися тут.

— Спасибі вам, добрі люди, — сказав він, — за терпіння і труд, довір'я і підтримку, бо тільки вони сьогодні нас і порятують...

Цей епізод по-різному можна тлумачити, та одного не заперечити: відбулося щось більше, ніж звичайнісінське відкриття. Хай і унікальної споруди. Справа навіть не в тому, що найповніше сприймали неординарність події мешканці Дніпродзержинська, котрі вже й чекати перестали колись надійного сполучення між двома берегами свого міста. І не в тому також, що якою ціною вдалося нарешті закінчити могутній об'єкт, достоту знали тільки мостобудівники.

А справа, як на мене, ось у чому: коли майже чотири роки тому обласну владу у Дніпропетровську очолив аграрник Павло Лазаренко і чи не в першу чергу заходився завершувати хронічні довгобуди, то мало хто збагнув тоді, що навзамін непродуманій і оманливій перебудові пропонувалося скористатися шансом стати нарешті справжніми й відповідальними господарями у себе вдома. Тепер це розуміння прийшло. Розуміння того, що насамперед це потрібно. Бо якщо воно буде, то все інше, що попереду чатує, не таке й страшне, як його малюють. Спершу має буквально до кожного повернутися відчуття господаря свого краю і своєї держави. Вже цієї політики достатньо, щоб «нова» влада здобула визнання серед населення області. Бо візьміть забудову богом і людьми забутих, спустошених колись неперспективних сіл, яка розпочалася спочатку в одному районі, а тепер вилилася в забудову таких потерпілих сіл по всій області — хіба це не свідчення осмисленого намагання відродити рідну землю та себе—гідним, гордим і працьовитим хазяїном на ній?

Аналіз того, як з перших днів незалежності розбудовувалася наша держава, ще попереду, одначе вже й нині можна казати, що на місцях тодішнім адміністраціям передусім доводилося поправляти промахи і необачності, які робилися згори, аби бодай якось уберегти людей від стусанів суперечливих, а то й викривлених «реформ». На прикладі адміністрації, котру очолював Павло Лазаренко, це дуже добре видно. Два останні роки тут, наприклад, до вісімдесяти відсотків бюджетних коштів витрачали саме на соціальний захист населення, насамперед найуразливіших його верств. І весь час маневрували з цінами на продукти харчування, речі першої потреби, обмежуючи рентабельність переробних підприємств. Або ще якось, аби тільки пом'якшити для людей всілякі інфляції та лібералізації.

У таких ось непростих перипетіях та випробуваннях і сформувалася команда Павла Лазаренка. Адже коли торік відбувалися вибори, то на Дніпропетровщині здобули перевагу ті люди, котрі й проявили себе вже в нових умовах. Відтак ті, на кого свого часу випав вибір Павла Івановича, коли він добирав собі помічників. Або ті, котрі переконливо заявили про себе як реформатори.

Що не кажіть, а вибори були демократичні, і довір'я, яке одержали лазаренківці, з одного боку, свідчить на користь команди Павла Івановича, з другого — як одержана явно вже не в кредит, а осмислена виборцями надія на стабілізацію становища в області. Сам перебіг виборів, зрештою, став також іспитом, котрий витримали Павло Лазаренко і його однодумці та сподвижники. Адже доки Україна перебувала у вирі виборчих пристрастей та політичних сутичок, на місцях треба було працювати і втримувати контрольовану ситуацію як у виробництві, так і в громадському житті. На Дніпропетровщині цього домоглися. І далі: доки у верхах численні партії змагалися своїми програмами і з'ясовували, яка політична сила має взяти перед народом відповідальність за теперішні реалії і перспективи у державі, у Дніпропетровській області, не вагаючись, її сповна взяла на себе команда Павла Лазаренка.

Тих, хто поруч з Павлом Лазаренком в обласній Раді: Іван Кириленко, Микола Сухий, В'ячеслав Антонов, Володимир Бондарчук, Олександр Федосеєв, Микола Деркач, Михайло Голишев, Едуард Дубінін, — об'єднує, звичайно, молодість, незакомплексованість і схильність до неординарних рішень та певний досвід за плечима. А ось голова Покровської районної Ради Іван Лобода і Криничанської Володимир Верховський — люди вельми різних поглядів. Та це не значить, що кожен у своєму «амплуа» не грає «в пас» стратегічним зусиллям обласної влади. На селі сьогодні сягнули кульмінації проблеми землі і власності, і тут рішучість має стримуватися обережністю.

І справедливо буде оцінювати теперішню виконавчу владу на Дніпропетровщині виключно за її практичними набутками. Бо чи треба нагадувати, в яких неймовірно складних і руйнівних обставинах доводиться працювати лазаренківцям? Отож факт, що тут не зупинено будівництва соціально значущих і великих промислових об'єктів, не потребує додаткових коментарів.

Зате перебіг подій у металургійній промисловості та на машинобудівних заводах колишнього військово-промислового комплексу прокоментувати варто. Хай перша галузь украй переобтяжена застарілим обладнанням і поступається відповідникам у світі, а друга, навпаки, насичена найсучаснішим і вирізняється передовими технологіями, одначе обидві стали наче непотрібними, зайвими в державі. Такий парадокс нашої дійсності.

Дивлячись із Дніпропетровська на ситуацію в економіці України, доходиш висновку, що когось влаштовує «дикий» ринок. Той, що руйнує дощенту наше власне виробництво і пошиває Україну в·дурні, яка тільки поставлятиме дешеву сировину та ще дешевшу робочу силу. Схоже, що когось влаштовує і деградація наукомістких та високотехнологічних підприємств, адже опиняються вони ледве не на задвірках разом з колективами напрочуд кваліфікованих спеціалістів. Не знаю і не беруся судити — może, й не умисне це робиться, але що часто-густо від небажання та невміння перейматися долею України — переконаний. Чиновницький Київ ретельніше займається собою, ніж державою. Тільки не Дніпропетровськ, де, навпаки, інтереси країни і народу зведені у ранг усієї політики.

Якщо, приміром, вітчизняна чорна металургія досі достеменно не відає, що на неї чекає (про це мені недавно довелося уже писати), то металургійний комплекс Дніпропетровщини на порозі запрограмованої реконструкції. Ще торік, власне, спорудили дві машини безперервного лиття сталі, про необхідність яких говорили не менш ніж п'ятнадцять літ. А цього року буде проведено санацію заводів і комбінатів, щоб майже на половині з них змінити технології на сучасніші і випускати нарешті конкурентоспроможну продукцію.

Чи візьмімо недолугу конверсію колишніх промислово-оборонних гігантів. Мало хто уявляє, що Україна втрачає, здійснюючи «перепрофілювання» поспіхом та бездарно. На Дніпропетровщині такі підприємства, як Південний і Дніпровський машинобудівні заводи, приладобудівний «Електрон» у Жовтих Водах і Придніпровський хімічний у Дніпродзержинську та інші тим часом демонструють, чим непересічним і унікальним Україна збагачується, коли бодай мінімально забезпечувати функціонування цих виробництв. Можна уявляти, що буде, коли вдасться максимально. Отож, якщо хтось хоче бачити Україну такою собі банановою республікою, хай знає: Дніпропетровщина того не дозволить. І, сподіваюся, не лише вона.

Окремо треба сказати про агропромисловий комплекс. Відомо, яким несприятливим видався минулий рік. Проте Дніпропетровщина третій рік поспіль забезпечує себе хлібом, м'ясом, молоком і овочами, чого не добивалися навіть у найкращі часи. Та зараз, звичайно, більше хвилює: а що попереду? З ким би не говорив з оточення Павла Лазаренка, кожен усвідомлює, наскільки важкий рік розпочався. Піде масова приватизація і зміна форм власності на селі, буде грошова реформа і боротьба за стабілізацію національної валюти. На допомогу згори марно буде сподіватися, за все доведеться платити самим. Виживай і живи, як зумієш чи як здатен. Якщо й тут, на місці, комусь із підприємств допомагати, то лише тим, хто працює, діє, не розраховує на утриманство і бачить перспективу.

І вже ясно, що область готова до таких випробувань. Що на її чолі — реформатори, котрі передбачили можливі варіанти.

Ось виникає перше колективне сільгосппідприємство, яке об'єднає і фермерів, і інших приватновласників з їх персоніфікованими паями. І тому не лякає, що не менше сотні найслабших колгоспів цього року переживуть подібне. Це уже ясно, як білий день. І вся переробна галузь теж буде акціонуватися. Основні виробники хліба, соняшнику, цукрових буряків, м'яса, молока отримуватимуть не менше вісімдесяти відсотків цінних паперів.

У центрі — політичні перипетії, сутички, а то й амбіції. На місцях же — теж знову — випадатиме натомість важко і наполегливо трудитися, слугуючи ледве не громовідводом. Аби без соціальних втрат і потрясінь здійснити необхідне. Гадаю, що якраз на місцях розгортатимуться головні баталії. Тому на Дніпропетровщині діюча зараз виконавча влада змобілізована сповна, щоб упоратися зі своїм завданням.

— Головне для нас, — сказав в інтерв'ю Павло Лазаренко, — поставити на ноги виробництво, дати розкріпаченим людям справжню роботу і створити для них умови гідно себе забезпечувати...

Зовні «формула» наче проста й зрозуміла, та в ній — кульмінація усього того напрацьованого командою Павла Івановича, що тепер і має з участю цієї команди завершитися логічною розв'язкою.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

На знімку: Павло Лазаренко (у центрі) з металургами.
Дніпропетровськ.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки заслухала інформацію про політико-правову ситуацію в Автономній Республіці Крим. Комісія вважає за доцільне розглянути у лютому 1995 року на пленарному засіданні Верховної Ради України питання «Про стан виконання постанов Верховної Ради України від 22 вересня 1994 року «Про політико-правову ситуацію в Автономній Республіці Крим» та від 17 листопада 1994 року щодо виконання вказаної постанови Верховної Ради України». Вирішено запропонувати Верховній Раді України скасувати положення Конституції та законодавчих актів Автономної Республіки Крим, які суперечать Конституції та законам України. Вирішено запропонувати Верховній Раді України, Президенту України ввести в дію Закон України про розмежування повноважень між органами державної влади України і Республіки Крим.

Комісія з питань правової політики і судово-правової реформи продовжила роботу по підготовці проекту Закону «Про постійні комісії Верховної Ради України» до розгляду Верховною Радою у другому читанні.

Члени комісії обговорили поданий Кабінетом Міністрів України проект Закону про зміну та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України, у зв'язку з прийняттям Закону України «Про об'єднання громадян», і схвалили подати його на розгляд Верховної Ради.

Прес-служба Верховної Ради України — Укрінформ.

Заява Соціалістичної фракції Верховної Ради України

8 лютого 1995 року Верховною Радою України відхилено Закон України «Про внесення доповнень до Кримінально-процесуального кодексу України».

Доповнення мало такий зміст:

«Приводом для порушення кримінальної справи є також спосіб життя громадянина, що не відповідає його достатку, а також наявність у нього або в організації, установі, підприємстві майна, нерухомості, коштів, цінностей, цінних паперів тощо, які не відповідають їх прибуткам і походження яких вони не можуть підтвердити на законних підставах».

Абсолютно зрозуміло, що доповнення направлене на посилення боротьби з організованою злочинністю, корупцією, спекуляцією, іншими незаконними діями, на те, щоб повною мірою сплачувалися податки.

Стаття абсолютно не зачіпає інтереси чесних людей або підприємців, які займаються законним бізнесом.

Аналогічні статті Кримінально-процесуального кодексу діють в більшості країн світу.

Зрозуміло, що кожний, хто голосував проти цього законопроекту, з тих чи інших мотивів, підтримує процес криміналізації суспільства.

Вимагаємо повторно повернутися до розгляду цього питання на сесії Верховної Ради в лютому 1995 року, негайно опублікувати в газеті «Голос України» список депутатів, з посиланням на належність до фракції, котрі голосували проти законопроекту, утрималися або не брали участі.

Звертаємо увагу виборців на те, що, не дивлячись на неодноразові запрошення Голови Верховної Ради, члени фракції «Народного Руху», депутатських груп «Державність» та «Реформи» участі в голосуванні так і не взяли.

На початку тижня

Проблеми залишилися

Хоч алматинський саміт завершився наприкінці минулого тижня, проте тиждень нинішній, безумовно, розпочався під знаком прийнятих і не прийнятих на ньому рішень. Міністр закордонних справ РФ Андрій Козирєв відзначив дедалі зростаючу «зрілість і наповненість конкретним змістом роботи СНД та його органів. Позиція України щодо цього, як і раніше, залишилася майже незмінною — відокремленою. В тому числі з приводу чи не найголовнішого документа, винесеного на розгляд саміту — щодо підтримання миру й стабільності в СНД. Міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко в інтерв'ю українським журналістам сказав, що цей документ спочатку був запропонований як пакт, але потім рекомендований до обов'язкового виконання. Цієї обов'язковості українська сторона не підтримала.

Твердою позицією нашої країни залишився задоволений президент Леонід Кучма. Після закінчення зустрічі він висловив своє враження: здається, з Україною почали рахуватися...

Хоч, на мій погляд, причина цього в іншому: у Києві парафовано Договір про дружбу, співробітництво і партнерство з Росією, що, безумовно, внесе зміни у наші відносини не лише з північним сусідом, а й з іншими країнами колишнього Союзу.

Водночас Україна залишається зі своїми одвічними проблемами, зокрема постачанням енергоносіїв. За них, як і раніше, нічим розраховуватися, а терпіння та власні можливості нашого головного кредитора не безмежні.

Отож, маючи тверду політичну позицію, залишається не вирішеною проблема постачання енергоносіїв, яка з весняним потеплінням даватиметься взнаки аж ніяк не менше, аніж холодної зими.

Валентина ПИСАНСЬКА.

СРСР. Ще один привид?

Останнім часом в Україні точаться суперечки навколо чергової спроби реанімувати СРСР. Вважається, що поштовхом до збирання підписів став Конгрес народів СРСР, що відбувся в Москві. Проте у Росії цю ідею підтримують не тільки ліві сили. То хто ж насправді запустив у світ привид СРСР? Чому ця проблема постала саме сьогодні? З такими запитаннями кореспондент «ГУ» звернувся до завідувача відділом Управління з питань внутрішньої політики адміністрації Президента Сергія ТЕЛЕШУНА:

— Потрібно пригадати перші президентські вибори в Росії, коли під час передвиборної кампанії з вуст окремих російських політиків лунали заклики, не сумісні з добросусідськими відносинами держав двох братніх народів. Не виключено, що й під час наступних виборів ідея «великоросійського патріотизму» буде відігравати неабияку роль.

Чому СРСР перестав існувати? Маркс і Енгельс вважали, що причина падіння імперії криється не в самому розвалі, а соціально-економічних передумовах цього процесу і національних протиріччях. У Росії сьогодні намагаються акцентувати увагу вже на наслідках, бо це вигідно під час передвиборної кампанії. «Давайте зберемо землі руські» — фраза і Єльцина, і мера Москви Лужкова, і депутатів Держдуми.

— Іншими словами, претенденти на посаду президента намагаються грати на патріотичних почуттях: були великою державою, мали стабільність. Світ, якщо не поважав, то хоч боявся?..

— Саме так. Крім того, керівництво Російської Федерації повинно дати відповідь своєму народові, чому центральна влада не може впоратися з регіональним сепаратизмом, реформи тією чи іншою мірою блокуються, курс рубля падає. Зрештою, чому в Чечні пролилася кров? Ті, хто сподівався, що події у Чечні змусять РФ послабити тиск на Україну, помилилися. Навпаки, проблеми Росії здатні спричинити її намагання утримувати свої землі з допомогою автократичного режиму, а також притягнути землі, що відокремилися у незалежні держави.

На перший погляд видається, ніби збирання підписів на проведення референдуму розпочалося після московського Конгресу народів СРСР та приїзду до України секретаря російської Компартії Зюганова. Але мало хто знає, що на проведення такої «зовнішньої політики» кошти Зюганову виділяються капіталістичними, підприємницькими колами.

— Але в Україні цю ідею підтримали саме ліві сили.

— Переважно, але сприйняття її у таборі лівих сил неоднозначне. На мою думку, на ставлення до ідеї «відновлення Союзу» істотно впливають регіональні особливості та тактичне або стратегічне міркування лідерів організацій лівого спрямування. Не можна відкидати й те, що референдум може істотно вплинути на єдність лівих сил, поділивши їх за ознакою ставлення до української державності.

— То, на вашу думку, незалежній Україні нічого не загрожує?

— У проведенні референдуму криється небезпека дестабілізації політичної ситуації в Україні, особливо під час соціально-економічної кризи, посилення відцентристських тенденцій, зокрема в Криму. Крім того, заклики до референдуму, як це не парадоксально, суперечать ідеї інтеграції, оскільки події, що відбуваються в РФ, мають неоднозначну оцінку як в Україні, так і в інших країнах СНД.

Розмову вела
Наталя ФІЛІПЧУК.

У номер!

• *Токіо*

Візит Президента України до Японії

Питання про перший візит до Токіо Президента України Леоніда Кучми обговорюється між урядами двох країн, однак поки що не визначено його конкретної дати. Про це повідомив заступник прес-секретаря МЗС Японії Кісітіро Амаз. «З огляду на те, що Л. Кучма все ж неодмінно відвідає Токіо, — сказав К. Амаз, — можна припустити, що, зокрема, обидві країни поставлять питання Договору про нерозповсюдження ядерної зброї».

• *Женева*

Дискусія триває...

Учасники чергової зустрічі з урегулювання грузино-абхазького конфлікту, яка щойно закінчилася, домовилися продовжити діалог у Москві на рівні експертів. 15 лютого у російській столиці делегації продовжать дискусію про майбутній політичний статус Абхазії. 16 лютого там же відбудеться засідання чотиристоронньої комісії у справах біженців, у якій, крім грузинської та абхазької сторін, візьмуть участь управління верховного комісара ООН у справах біженців і Росія. Наступну зустріч у Женеві планується провести у березні.

• *Лондон*

Чи утримається Джон Мейджор?

Політична ситуація у Великобританії набуває рис кризи, аналогічної тій, що склалася напередодні падіння уряду Маргарет Тетчер. Про це попередив британського прем'єра Джона Мейджора один з найвпливовіших членів консервативної партії і колишній міністр лорд Теббіт. Він наголосив, що суперечливі заяви міністрів з приводу британської участі в ЄС і вагання самого прем'єра можуть спричинитися до краху кабінету. Однак, як стало відомо з конфіденційних джерел, в аналітичній службі британського уряду, «попри різке загострення внутріполітичної боротьби в консервативній партії відносно ступеню інтеграції країн—членів ЄС, поки що жодних ознак можливої відставки Джона Мейджора немає».

• *Белград*

Країнські серби готуються до війни

Депутати Скупщини (парламенту) Республіки Сербської Країни прийняли рішення щодо припинення переговорів з економічних питань з Хорватією, аж поки офіційна влада Загреба не змінить своєї позиції щодо мандату миротворчих сил ООН на своїй території. Скупщина прийняла рішення проголосити у країні стан безпосередньої воєнної небезпеки, що, за словами президента Країни Мілана Матрича, означає високий ступінь готовності до можливої війни, котра загрожує країнським сербам Хорватії.

• *Мехіко*

Повстанці готові до миру

Гватемальські повстанці, які протягом 34 років ведуть збройну боротьбу з владою цієї центральноамериканської країни, заявили про намір брати участь у загальних виборах, що відбудуться в листопаді цього року в республіці, і виступити як політична сила.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Ділять, помножують. А результат?

З Придністров'я до Чечні чотирнадцята армія перекинула п'ятнадцять автономних електростанцій. Це єдине з майна, навкруг якого точиться суперечка між Молдовою, Росією та Придністров'ям, де дисльоковано російську армію, на виведення якого «дала добро» адміністрація Тирасполя. Слідом за цим на початку лютого надійшов указ глави адміністрації регіону Ігоря Смирнова: будь-які пересування військової техніки припинити.

У черговому раунді молдово-російських переговорів, що стосуються військової присутності у Молдові, на котрім обговорювали технологію виведення військ, придністровська делегація участі не брала. Мало того, тираспольські власті ще раз заявили про те, що всі угоди, підписані в цьому ключі між Молдовою та Росією, чинності у Придністров'ї мати не будуть. Регіон, як і раніше, виступає проти виведення російської армії. Підкреслюючи, що це його останній зв'язок з Росією. У разі, коли це все ж таки станеться, Тирасполь оголошує себе єдиним претендентом на військову техніку, зброю, боєприпаси та нерухомість, що залишиться.

За угодою між молдовською та російською делегаціями, частина майна 14-ї армії має піти з молотка, 30 % — буде передано Молдові, частина залишається у Росії і лише те, що залишиться, призначається Лівобережному регіону. На думку військових Молдови, вивезення планують через кордон Придністров'я з Україною у військових ешелонах.

Між тим переговори щодо 14-ї ідуть, незважаючи на протести Тирасполя. За словами глави російської делегації, посла з особливих доручень Володимира Китаєва, підписано двосторонні угоди про умови перевезення військових частин та майна, міжнародних інспекціях над перебуванням 14-ї армії у Молдові, а також про соціальний захист та пенсійне забезпечення колишніх військовослужбовців і членів їхніх родин.

Глава військової делегації Росії генерал-лейтенант Соколов заявив, що вже розпочато виведення двох інженерно-саперних бригад, розташованих у містах Рибниці й Дубоссари. На його думку, офіцери з цих військових підрозділів поїдуть до Росії вже найближчим часом. Солдати поповнюють інші частини, які поки що залишаються у Придністров'ї. Техніка має бути поділена між трьома зацікавленими сторонами.

Як реально здійснюватиметься її передання Молдові, не знає ніхто ні тут, ні в Росії. Командувач 14-ї армії генерал-лейтенант Лебедь брати в цьому участь відмовився, посилаючись на те, що «Молдова намагається російськими руками тягати каштани з вогню». Певно, без поштовху в політичних переговорах між Кишиневом та Тирасполем це питання полюбовно розв'язати не вдасться. До речі, у молдово-російській угоді, підписаній на рівні прем'єр-міністрів Молдови та Росії, є пункт про синхронізацію виведення з розв'язанням політичних проблем у Придністров'ї. Заступник міністра закордонних справ Молдови Ніколае Осмокеску підтвердив, що дана умова з угоди не викреслювалась і буде дотримуватися.

Світлана ЧАЛА.

Візити

11 — 15 лютого делегація України на чолі з першим заступником міністра закордонних справ Борисом Тарасюком перебуває з робочим візитом у Румунії. Мета цього візиту — підготувати міжурядову зустріч наших країн, на якій планується вирішити низку двосторонніх питань, обговорити перспективу підписання довгострокового договору про дружбу і співробітництво.

* * *

15 лютого в Україну приїжджає урядова делегація Естонії на чолі з Прем'єр-міністром Естонії Андресом Тарандом. Заплановано його зустрічі з Президентом України, членами уряду та парламентаріями.

НАТО проти ісламського терору

НАТО прийняло рішення добиватися проведення переговорів з країнами Північної Африки і Близького Сходу з питання про розробку спільної стратегії протидії будь-якій загрозі безпеці, яку можуть чинити ісламські фундаменталісти-екстремісти. Рішення розпочати діалог з Єгиптом, Ізраїлем, Марокко, Тунісом, Алжиром і Мавританією підписано постійними представниками країн—членів НАТО після того, як в результаті чергового перегляду стратегії дійшли висновку про те, що альянс має приділяти більше уваги нестабільності на його південному фланзі. Поінформовані особи в НАТО кажуть, що тепер військові експерти дійшли згоди в тому, що загроза безпеки альянсу іде з Середземномор'я, а не з боку Східної Європи.

Тим часом, наприклад, в Алжирі (на знімку) мусульманські фундаменталісти все частіше вдаються до терористичних акцій і вимагають створення ісламської держави.

Експрес-інтерв'ю

Болгарія повертається до Сходу

Про новий етап україно-болгарських взаємин говорить перший секретар посольства України в Болгарії Віталій МОСКАЛЕНКО:

— Імпульсом для розвитку україно-болгарських відносин став візит до нашої держави Президента Болгарії Желю Желева, під час якого було підписано 11 двосторонніх документів. Новий уряд значну увагу тепер буде приділяти розвитку відносин зі східними сусідами, зокрема, Україною.

У першому кварталі цього року до Києва з візитом збирається болгарський віце-прем'єр Кіріл Сочев. Планується підписання торгової угоди, а також налагодження механізмів роботи україно-болгарського банку.

Записав
Тарас ПЕТРІВ.

Сторінку підготувала Наталя ФІЛІПЧУК. Телефонуйте 441-83-99.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про оподаткування прибутку підприємств

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про введення в дію Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» з 1 січня 1995 року. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» застосовується при нарахуванні податку, починаючи з підсумків діяльності за січень 1995 року.

2. Пункт 3.7 статті 3 цього Закону набирає чинності після введення в дію Закону України про страхову діяльність в Україні.

3. Кабінету Міністрів України у двотижневий термін розробити і подати на розгляд Верховної Ради України Правила застосування Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств».

4. Кабінету Міністрів України у місячний термін:

а) розробити і подати на розгляд Верховної Ради України:

- механізм індексації балансової вартості основних фондів підприємств і організацій;
- проект Закону України про благодійну діяльність;
- проект Закону України про страхову діяльність в Україні;
- проект Закону України про амортизацію основних фондів;

б) розробити і затвердити:

- механізм передачі місцевим Радам народних депутатів за ініціативою підприємств об'єктів соціально-культурної сфери, що перебувають на балансі цих підприємств;
- положення про порядок консервації окремих державних об'єктів виробничої сфери за рішенням уряду та про механізм відшкодування державою збитків підприємств від утримання законсервованих об'єктів.

5. Кабінету Міністрів України подати Верховній Раді України у двомісячний термін пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність із Законом України «Про оподаткування прибутку підприємств» та привести свої рішення у відповідність з цим Законом.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м.Київ, 28 грудня 1994 року.

Стаття 1. Визначення термінів

Для цілей цього Закону наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1.1 Балансовий прибуток — загальна сума прибутку підприємства від усіх видів діяльності за звітний період, отримана як на території України, її континентальному шельфі, у виключній (морській) економічній зоні, так і за її межами, яка відображена в його балансі і включає прибуток від реалізації продукції (робіт, послуг), в тому числі продукції допоміжних і обслуговуючих виробництв, що не мають окремого балансу, основних фондів, нематеріальних активів, цінних паперів, валютних цінностей, інших видів фінансових ресурсів та матеріальних цінностей, а також прибуток від орендних (лізингових) операцій, роялті, а також від позареалізаційних операцій.

1.2 Прибуток від реалізації продукції (робіт, послуг) —

виручка від реалізації продукції (робіт, послуг), зменшена на суму нарахованого (сплаченого) податку на добавлену вартість (за винятком товарообмінних операцій з нерезидентами), акцизного збору, ввізного мита, митного збору та інших обов'язкових зборів і платежів, визначених чинним законодавством, а також на суму витрат, що включаються до собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг).

1.3 Реалізація продукції (робіт, послуг) — господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає передачу права власності на продукцію (роботи, послуги) іншому суб'єкту підприємницької діяльності в обмін на еквівалентну суму коштів або боргових зобов'язань. Для цілей оподаткування датою реалізації вважається дата передачі права власності на зазначену продукцію (роботи, послуги) згідно з базисними умовами поставки, визначеними сторонами, незалежно від строків здійснення оплати.

Базисні умови поставки визначаються згідно з Міжнародними правилами по тлумаченню термінів «ІНКОТЕРМС» (редакція 1990 року).

1.4 Прибуток від позареалізаційних операцій — сума коштів, одержувана підприємством від позареалізаційних операцій і зменшена на суму витрат на ці операції.

1.5 Позареалізаційна операція — діяльність підприємства, безпосердньо не пов'язана з реалізацією продукції (робіт, послуг) та іншого майна, включаючи основні фонди, нематеріальні активи, продукцію обслуговуючого і допоміжного виробництва.

1.6 Нематеріальні активи — вартість об'єктів промислової і інтелектуальної власності, а також інших аналогічних прав, визнаних об'єктом права власності конкретного підприємства.

1.7 Гудвіл — комплекс заходів, спрямованих на збільшення прибутку підприємства, без відповідного збільшення активних операцій, включаючи використання кращих управлінських здібностей, домінуючу позицію на ринку продукції (робіт, послуг), нові технології тощо. Вартість гудвілу визначається різницею між ціною придбання і звичайною ціною відповідних активів.

1.8 Нерезиденти — юридичні особи та суб'єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи України з місцезнаходженням за межами України, які створені та діють відповідно до законодавства іноземної держави, у тому числі юридичні особи та інші суб'єкти підприємницької діяльності з участю юридичних осіб та інших суб'єктів підприємницької діяльності України.

1.9 Постійні представництва нерезидентів в Україні — розташовані на території України представництва іноземних компаній і фірм, міжнародних організацій та їх філій, що не мають імунітету і дипломатичних привілеїв, створені у будь-якій організаційній формі без статусу юридичної особи, через які повністю або частково здійснюється підприємницька діяльність нерезидента, а також громадяни, які представляють в Україні нерезидента та перебувають з ним у трудових відносинах. Постійне представництво нерезидента підлягає державній реєстрації у порядку, передбаченому законодавством для державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності України.

1.10 Корпоративні права — права власності на частку (пай) у статутному фонді юридичної особи, створеної відповідно до законодавства про господарські товариства, включаючи право на управління та отримання відповідної частки прибутку такої юридичної особи.

1.11 Дивіденди — прибуток, отриманий платниками податку від здійснення корпоративних прав, включаючи доходи, нараховані у вигляді процентів на акції або на внески до статутних фондів, за винятком доходів, отриманих від торгівлі корпоративними правами, та доходів від операцій з борговими зобов'язаннями і вимогами.

1.12 Проценти — доходи, отримані платниками податку від операцій з борговими вимогами і зобов'язаннями, зокрема векселями, облігаціями, бонами та іншими платіжними документами, включаючи операції з державними скарбничими зобов'язаннями, а також будь-які доходи, отримані платником податку від надання грошових коштів та матеріальних цінностей в кредит (позичку) та нараховані у вигляді премій чи виграшів або відсотків від суми заборгованості.

1.13 Роялті — платежі будь-якого виду, одержані у вигляді винагород (компенсацій) за використання або надання дозволу на використання прав промислової та інтелектуальної власності, а також інших аналогічних майнових прав, що визнаються об'єктом права власності суб'єкта підприємницької діяльності, включаючи використання авторських прав на будь-які твори науки, літератури, мистецтва, записи на носіях інформації, права на копіювання і розповсюдження будь-якого патенту або ліцензії, знака на товари та послуги, права на винаходи, на промислові або наукові зразки, креслення, моделі або схеми програмних засобів обчислювальної техніки, автоматизованих систем або систем обробки інформації, секретної формули або процесу, права на інформацію щодо промислового, комерційного або наукового досвіду (ноу-хау).

1.14 Кредитна операція — господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає надання права на купівлю матеріальних цінностей і нематеріальних активів з відстроченням платежу, а також на позичку грошових коштів з відстроченням їх погашення. Будь-яка господарча операція, що відповідає ознакам, наведеним нижче, розуміється для цілей оподаткування як кредитна. Кредитні операції здійснюються у вигляді товарного, комерційного і фінансового кредитів.

1.14.1 Товарний кредит — будь-яка господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає реалізацію продукції (робіт, послуг), (передачу права власності) іншому суб'єкту підприємницької діяльності або громадянину на умовах відстрочення платежу, якщо таке відстрочення є більшим за звичайні строки банківських розрахунків або перевищує 30 календарних днів з дати реалізації.

1.14.2 Комерційний кредит — будь-яка господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає авансування (попередню оплату) продукції (робіт, послуг) іншого суб'єкта підприємницької діяльності з відстроченням дати реалізації (набуття права власності), якщо таке відстрочення є більшим за звичайні строки поставки або перевищує 30 календарних днів з дати здійснення авансового платежу. Не вважаються комерційним кредитом форвардні і фьючерсні операції з продукцією сезонного виробництва або цінними паперами і валютними цінностями, а також операції з товарними і валютними опціонами, що передбачають перехід права власності на таку продукцію (цінні папери і валютні цінності) в момент здійснення розрахунків за форвардним, фьючерсним або опціонним договорами.

1.14.3 Фінансовий кредит — будь-яка господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає надання коштів у позичку на визначений строк та під визначені проценти з поверненням основної суми заборгованості та нарахованих процентів у грошовій формі або інших формах забезпечення заборгованості, включаючи матеріальні цінності і нематеріальні активи, надані в заставу.

1.15 Орендна (лізингова) операція — господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності (орендодавця), що передбачає передачу права користування матеріальними цінностями іншому суб'єкту підприємницької діяльності (орендатору) на платній основі та на визначений строк. При цьому об'єктом орендних відносин є матеріальні цінності, що входять до складу основних засобів (фондів) суб'єктів підприємницької діяльності, крім тих, первинна (відновна) вартість яких повністю погашається протягом одного виробничого циклу.

Орендні (лізингові) операції здійснюються у вигляді оперативної і фінансової оренди (лізингу).

1.15.1 Оперативна оренда (лізинг) — господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає передачу орендарю права користування матеріальними цінностями, які належать орендодавцю, на строк, не більший за строк їх повної амортизації з обов'язковим поверненням таких матеріальних цінностей орендодавцю. При цьому право власності на орендовані цінності залишається у орендодавця протягом всього строку оренди.

1.15.2 Фінансова оренда (лізинг) — господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає придбання орендодавцем матеріальних цінностей за замовленням орендаря з наступною передачею орендарю права користування такими матеріальними цінностями на строк, не менший за строк їх повної амортизації з обов'язковою наступною передачею права власності на такі матеріальні цінності орендарю. При цьому ризики раптової загибелі і пошкодження об'єкта оренди, усі види цивільної відповідальності, що можуть виникнути у зв'язку з використанням орендованого майна, а також видатки на поточний і капітальний ремонти орендованого майна несе орендар.

1.16 Консигнаційна операція — господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності (консигнанта), що передбачає експорт матеріальних цінностей до складу іншого суб'єкта підприємницької діяльності (консигнатора) з дорученням реалізувати зазначені матеріальні цінності на комісійних засадах.

1.17 Посередницька операція — господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності, який виступає у ролі комісіонера у договорі комісії, консигнатора у консигнаційному договорі або повіреного у договорі доручення, за винятком довірчих операцій з грошовими коштами, цінними паперами, включаючи приватизаційні майнові сертифікати, операцій по випуску боргових зобов'язань і вимог та їх торгівлі, операцій по торгівлі (управлінню) валютними цінностями і іншими видами фінансових ресурсів, а також усіх видів банківських і страхових операцій.

1.18 Товарообмінна (бартерна) операція — господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає розрахунок за реалізовану продукцію (роботи, послуги) інший, ніж у грошовій формі, включаючи будь-які види погашення (заліку) взаємозаборгованості між сторонами господарчої операції без проведення грошових розрахунків, за винятком випадків міждержавного клірингу, що провадиться за рішенням Президента України або Кабінету Міністрів України.

1.19 Звичайна ціна на продукцію (роботи, послуги) — це ціна, не менша від середньозваженої ціни реалізації аналогічної продукції (робіт, послуг) за будь-якими іншими угодами купівлі-продажу, укладеними з будь-якою третьою стороною протягом 30 календарних днів, що передували даті реалізації, за винятком випадків, коли ціни внутрішньої реалізації підлягають державному регулюванню згідно з порядком ціноутворення, встановленим законодавством.

У разі неможливості визначення ціни за зазначеною процедурою звичайною вважається ціна, що дорівнює залишковій вартості матеріальних цінностей і нематеріальних активів, що знаходяться на балансі платника податку, номінальній вартості цінних паперів, собівартості продукції власного виробництва або вартості товарів, придбаних для проведення товарообмінних (бартерних) операцій.

1.20 Звичайна процентна ставка за кредит — середньозважена процентна ставка на день сплати процентів за кредит, але не нижча середньозваженої процентної ставки за кредити, надані протягом 30 календарних днів, що передували даті надання цього кредиту.

1.21 Звичайна процентна ставка за депозит — середньозважена процентна ставка на день відкриття депозиту, але не вища середньозваженої процентної ставки за депозити, залучені протягом 30 календарних днів, що передували даті відкриття цього депозиту.

1.22 Доходи, що мають джерела походження з України, — будь-які доходи, одержані резидентами і нерезидентами від реалізації будь-яких угод цивільно-правового характеру з резидентами України, включаючи будь-які пасивні доходи, незалежно від місця укладення таких угод, будь-які інші надходження у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах від резидентів України, прямо не пов'язані з підприємницькою діяльністю сторін, за винятком операцій, передбачених пунктом 3.2 статті 3 цього Закону, а також будь-які доходи, одержані нерезидентами від реалізації угод цивільно-правового характеру з нерезидентами, якщо об'єктом таких угод є продукція (роботи, послуги), що знаходиться на митній території України або під контролем митних служб України, та/або місцем укладення таких угод є Україна.

1.23 Оприлюднення звітності — це офіційне подання бухгалтерської звітності (балансів) до органів Головної державної податкової інспекції. України, Національного банку України, Фонду державного майна України, Антимонопольного комітету України, Комітету у справах по нагляду за страховою діяльністю та інших установ і організацій, уповноважених відповідно до чинних законодавчих актів України на отримання бухгалтерської звітності (балансів) від

(Продовження на 6-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про оподаткування прибутку підприємств

(Початок на 5-й стор.).

господарюючих суб'єктів, а також офіційна публікація звітів (балансів) про фінансовий стан підприємств у засобах масової інформації, якщо це передбачено законодавством.

1.24 Добровільні пожертвування — внески підприємств або громадян на загальносуспільні потреби, а також до неприбуткових організацій, створених згідно з законодавством про об'єднання громадян, а саме:

- внески до Державного бюджету України, місцевих бюджетів у разі, якщо такі внески використовуються у межах загальних асигнувань бюджету і не пов'язані прямо чи побічно із збільшенням прибутку таких підприємств або громадян;
- внески до неприбуткових організацій, створених для здійснення релігійної, екологічної, оздоровчої, культурної, освітньої, наукової та благодійної діяльності, в разі, якщо діяльність таких неприбуткових організацій не пов'язана прямо чи побічно із збільшенням прибутку таких підприємств або громадян та якщо доходи таких неприбуткових організацій формуються виключно з добровільних пожертвувань.

1.25 Форвардна операція — господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає придбання (продаж) форвардної угоди, тобто зобов'язання придбати (продати) продукцію сезонного виробництва, цінні папери або валютні цінності у визначений час у майбутньому, з фіксацією ціни реалізації на дату укладення (придбання) форвардної угоди. При цьому покупець (продавець) форвардної угоди має право на відмову від її виконання виключно за наявності згоди іншої сторони форвардної угоди.

Розрахунки за форвардною операцією з продукцією сезонного виробництва здійснюються у термін, що перевищує 30 календарних днів з моменту укладення форвардної угоди. Розрахунки за форвардною операцією з цінними паперами і валютними цінностями здійснюються на дату реалізації цінних паперів і валютних цінностей.

Премія за придбання форвардної угоди сплачується під час такого придбання.

1.26 Фьючерсна операція — господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає придбання (продаж) фьючерсної угоди, тобто зобов'язання придбати (продати) продукцію сезонного виробництва, цінні папери або валютні цінності у визначений час у майбутньому, з фіксацією ціни реалізації на дату здійснення реалізації. При цьому покупець (продавець) фьючерсної угоди має право на відмову від її виконання виключно за наявності згоди іншої сторони фьючерсної угоди.

Розрахунки за фьючерсною операцією здійснюються на дату реалізації продукції сезонного виробництва, цінних паперів і валютних цінностей.

Премія за придбання фьючерсної угоди сплачується під час такого придбання.

1.27 Операція з опціоном — господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає продаж (купівлю) опціону, тобто права придбати (продати) продукцію сезонного виробництва, цінні папери або валютні цінності у будь-який момент протягом визначеного часу, з фіксацією ціни реалізації на дату укладення (придбання) опціону.

При цьому продавець опціону несе зобов'язання щодо збереження безумовної і безвідкличної пропозиції про реалізацію права покупця опціону на придбання (продаж) продукції сезонного виробництва, цінних паперів або валютних цінностей протягом строку дії опціону. Покупець опціону має право на відмову від придбання (продажу) продукції сезонного виробництва, цінних паперів або валютних цінностей.

Розрахунки за операціями з опціонами здійснюються на дату реалізації продукції сезонного виробництва, цінних паперів або валютних цінностей.

Стаття 2. Платники податку

2.1 Платниками податку на прибуток є:

- суб'єкти підприємницької діяльності, бюджетні організації в частині здійснення госпрозрахункової діяльності, банки (крім Національного банку України і його установ, за винятком госпрозрахункових, а також підприємств пенітенціарних закладів), які є юридичними особами згідно з законодавством України, міжнародні організації, що не мають імунітету та дипломатичних привілеїв і здійснюють підприємницьку діяльність в Україні;
- філії, відділення та інші відокремлені підрозділи платників податку, зазначені в абзаці першому цього пункту, що складають окремий баланс та мають розрахунковий (поточний) рахунок;
- нерезиденти, які здійснюють підприємницьку діяльність через постійні представництва, розташовані на території України;
- нерезиденти, які здійснюють репатріацію прибутків, отриманих з джерел на території України.

Платники податку на прибуток, зазначені в цьому пункті, далі іменуються підприємствами.

2.2. Національний банк України і його установи (за винятком госпрозрахункових) сплачують до державного бюджету суму перевищення валових доходів над видатками згідно з кошторисом витрат, затвердженим Верховною Радою України.

2.3. Підприємства, що мають відокремлені підрозділи без статусу юридичних осіб, можуть сплачувати консолідований податок на прибуток у порядку, встановленому Головною державною податковою інспекцією України.

2.4. Постійне представництво нерезидента протягом місяця з дня його державної реєстрації стає на облік у державній податковій інспекції за своїм місцезнаходженням у порядку, встановленому Головною державною податковою інспекцією України. Постійне представництво, яке не стало на облік у державній податковій інспекції, розглядається як таке, що ухиляється від оподаткування, а одержані ним прибутки — як приховані від оподаткування.

Стаття 3. Об'єкт оподаткування і порядок обчислення оподатковуваного прибутку

3.1. Об'єкт оподаткування

3.1.1. Об'єктом оподаткування є балансовий прибуток платника податку, збільшений на:

- суму збитків по товарообмінних (бартерних) операціях при реалізації продукції (робіт, послуг), здійснених за цінами нижчими від звичайних, визначених згідно з пунктом 1.19 статті 1 і пунктом 3.3 статті 3 цього Закону;
- кошти фондів, створених платником податку за рахунок собівартості продукції (робіт, послуг), використаних ним не за цільовим призначенням;
- суму коштів, включаючи валютні цінності, вартість матеріальних цінностей і нематеріальних активів, включаючи корпоративні права і цінні папери, одержані платником податку від інших суб'єктів підприємницької діяльності на власні потреби безкоштовно чи у вигляді безповоротної фінансової допомоги або не врахованих на рахунку реалізації.

Безповоротною фінансовою допомогою вважається:

- кредит, наданий платнику податку без вимоги про повернення його основної суми, або проценти, нараховані на основну суму, незалежно від строку надання і видів таких кредитів (за винятком субсидій і дотацій, наданих за рахунок бюджетних коштів);
- сума різниці між звичайною процентною ставкою і фактично сплаченою за фінансовий кредит, наданий платникові податку, в разі, якщо рівень процентної ставки за такий кредит є нижчим від звичайної процентної ставки (за винятком фінансових кредитів, наданих за рахунок бюджетних коштів);
- сума різниці між середньозваженою обліковою ставкою Національного банку України і фактично сплаченою за товарний і комерційний кредити, надані платнику податку, в разі, якщо рівень процентної ставки за такі кредити є нижчим від середньозваженої облікової ставки Національного банку України.

Безкоштовно одержаними вважаються:

- матеріальні цінності і нематеріальні активи, що надаються платнику податку без вимоги про оплату їх вартості;
- сума різниці між звичайною ціною матеріальних цінностей і нематеріальних активів, одержаних платником податку, і ціною їх реалізації, якщо ціна реалізації є нижчою, ніж звичайна ціна.

Вартість матеріальних цінностей і нематеріальних активів визначається виходячи з їх звичайної ціни на день оприбуткування.

3.1.2. Для цілей оподаткування балансовий прибуток зменшується на суму:

- прибутку від володіння корпоративними правами (отриманих дивідендів);
- податку на майно підприємств, що вноситься до бюджету згідно з законодавством України;
- податку на землю, що використовується у сільськогосподарському або виробничому обороті;
- податку з власників транспортних засобів;
- витрат на утримання об'єктів соціально-культурного призначення, що перебувають на балансі підприємств;
- грошових коштів, матеріальних цінностей і нематеріальних активів підприємств, перерахованих (переданих) до фондів, установ, закладів, громадських та релігійних організацій, метою діяльності яких не є одержання прибутку, для здійснення екологічної, оздоровчої, аматорської спортивної, культурної, освітньої, наукової та благодійної діяльності, але не більше чотирьох відсотків балансового прибутку.

3.1.3 Новостворені підприємства мають право зменшення балансового прибутку на суму збитків від операцій, отриманих протягом будь-якого з трьох перших років господарювання, що передували оподаткованому періоду. У разі недостатності суми балансового прибутку на відшкодування зазначених збитків дозволяється віднесення таких збитків на балансові прибутки протягом наступних п'яти років з моменту одержання таких збитків.

Таке положення також стосується збитків від операцій, отриманих протягом трьох років, що передували моменту приватизації платника податку.

У разі ліквідації новоствореного (приватизованого) підприємства протягом п'яти років з моменту останнього відшкодування його збитків, суми відшкодування підлягають зарахуванню на збільшення балансового прибутку при складанні ліквідаційного балансу.

Не вважаються новоствореними суб'єкти підприємницької діяльності, що реорганізовуються шляхом внесення змін до своїх установчих документів відповідно до розміру та структури статутного фонду, складу учасників (засновників), інших змін, що вносяться до державного реєстру і підлягають державній реєстрації, а також ті, що корпоратизуються згідно з законодавством про корпоратизацію державних підприємств.

3.2 Операції, що не є об'єктом оподаткування

Не вважаються прибутком і не оподатковуються:

- кошти, матеріальні цінності і нематеріальні активи, що надходять підприємству у вигляді внесків до його статутного фонду, оплати емітованих ним акцій або інших корпоративних прав;
- кошти громадян, що надходять до кредитних спілок, пенсійних фондів та інших спеціалізованих фінансових установ у вигляді внесків на додаткове пенсійне страхування або вкладів на інші потреби, передбачені чинним законодавством;
- взяті на облік, але не погашені боргові вимоги та права вимоги на виконання договірних зобов'язань, у тому числі отримані, але не оплачені векселі, боргові розписки, акредитиви, чеки, гарантії, банківські накази та інші види забезпечення заборгованості щодо розрахунків з дебіторами;
- курсові різниці, нараховані на валютні цінності підприємства;
- сума дооцінок, одержувана від переоцінки залишків товарно-матеріальних цінностей, що здійснюється платниками податку самостійно виходячи з щомісячного офіційного індексу інфляції або за рішеннями Кабінету Міністрів України, спрямованих на поповнення власних оборотних коштів;
- кошти спільного інвестування інвестиційних фондів та інвестиційних компаній;
- кошти, матеріальні цінності або нематеріальні активи, внесені у вигляді іноземної інвестиції та повернуті іноземному інвестору в разі припинення інвестиційної діяльності на суму фактичного внеску в грошовій або натуральній формі;
- кошти, матеріальні цінності та нематеріальні активи, що надходять безкоштовно у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань юридичних і фізичних осіб, у тому числі нерезидентів, фондам, установам, закладам, громадським та релігійним організаціям, метою діяльності яких не є одержання прибутку, для здійснення екологічної, оздоровчої, аматорської спортивної, культурної, освітньої, наукової та благодійної діяльності;
- кошти, одержувані закладами і установами освіти та науки, що повністю або частково фінансуються з бюджету, на здійснення діяльності передбаченої їх статутними документами.

У разі використання зазначених коштів та цінностей на інші цілі такі кошти та цінності включаються до складу об'єкта оподаткування;

- кошти, одержувані релігійними організаціями від здійснення діяльності, передбаченої їх статутними документами.

3.3 Особливості визначення виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) при обчисленні прибутку від товарообмінних (бартерних) операцій.

Виручка від реалізації продукції (робіт, послуг) в межах товарообмінної (бартерної) операції визначається для цілей оподаткування виходячи із звичайних цін на таку продукцію (роботи, послуги), що діяли на дату виписки відвантажувальних документів, а для товарообмінних операцій в галузі зовнішньої торгівлі — на дату проходження митного контролю продукцією, що експортується.

Сума виручки, одержана від зазначених угод, визначається підприємством на підставі розрахунку, що подається до державної податкової інспекції за місцезнаходженням платника одночасно з декларацією про прибуток підприємства.

3.4 Особливості обчислення прибутку від здійснення операцій з цінними паперами, борговими зобов'язаннями та вимогами, а також від надання матеріальних цінностей в оренду (лізинг).

3.4.1 Прибутком (збитком) від торгівлі цінними паперами, включаючи торгівлю борговими вимогами та зобов'язаннями, є різниця між вартістю придбання і продажною ціною, включаючи норму дисконту (облікову ставку) від вексельних операцій, зменшеною на суму витрат, пов'язаних з цими операціями.

3.4.2 Прибутком від володіння (управління) корпоративними правами є сума дивідендів, отримана платником податку за оподатковуваний період.

3.4.3 Прибутком від володіння (управління) борговими вимогами є сума процентів, отримана платником податку за оподатковуваний період, зменшена на суму витрат, пов'язаних з цією операцією. Не вважаються об'єктом оподаткування проценти, нараховані на державні скарбничі зобов'язання (державні скарбничі бони і державні скарбничі векселі), а також на облігації державних і місцевих позик.

3.4.4 Прибутком від надання товарного і комерційного кредитів є сума процентів, отримана платником податку за оподатковуваний період, зменшена на суму витрат, пов'язаних з цією операцією. З метою оподаткування прибуток від надання товарного і комерційного кредитів визначається виходячи з суми сплачених процентів за ставкою, встановленою угодою сторін, але не нижчою середньозваженої облікової ставки Національного банку України, що діяла протягом оподатковуваного періоду.

3.4.5 Прибутком від надання матеріальних цінностей в оренду (лізинг) є орендна плата, отримана орендодавцем за оподатковуваний період, зменшена на суму амортизаційних відрахувань, нараховану на повне відновлення наданих в оренду основних фондів згідно із встановленими нормами за весь строк користування, та інших витрат, пов'язаних з цією операцією.

З метою оподаткування прибуток від надання матеріальних цінностей в оренду (лізинг) визначається виходячи з суми одержаних процентів від вартості орендованих основних фондів за ставкою, встановленою угодою сторін, але не нижчою середньозваженої облікової ставки Національного банку України, що діяла протягом оподатковуваного періоду.

3.5 Особливості обчислення прибутку від здійснення операцій по реалізації майна, переданого в заставу (іпотеку), в разі невиконання забезпеченого нею зобов'язання.

Прибутком від операцій по реалізації майнових цінностей, немайнових активів, включаючи цінні папери, передані в заставу (іпотеку), є сума, одержана від їх реалізації, зменшена на суму непогашених боргових зобов'язань заставодавця та інших витрат, пов'язаних з цією операцією.

Прибуток, одержаний від реалізації майна, що перебуває у державній власності, перераховується до відповідних бюджетів і не враховується при визна-

(Продовження на 7-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про оподаткування прибутку підприємств

(Початок на 5–6-й стор.).

ченні результатів діяльності заставодержателя.

3.6 Особливості обчислення прибутку від здійснення банківських операцій

Прибуток від банківської діяльності визначається шляхом зменшення валового доходу, одержаного у вигляді процентів за надані кредити, плати за розрахункове касове обслуговування клієнтів, доходів від операцій з цінними паперами, доходів від факторингових і лізингових операцій та інших доходів, на суми витрат, пов'язаних із сплатою за залучені на міжбанківському кредитному ринку ресурси, виплатою процентів від пасивних операцій, включаючи виплату процентів по ощадних та депозитних сертифікатах, облігаціях та інших боргових зобов'язаннях банку, із сплатою внесків на обов'язкове страхування вкладів громадян та іншими витратами, що включаються до собівартості банківської діяльності згідно із статтею 9 цього Закону.

3.7 Особливості обчислення прибутку від здійснення страхової діяльності

Прибуток від страхової діяльності (крім діяльності по страхуванню життя) визначається шляхом зменшення доходу, одержаного у вигляді зароблених страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) за договорами страхування та перестрахування, комісійних винагород за перестрахування, частки від страхових сум та страхових відрахувань, сплаченої перестраховиками, повернутих сум із централізованих страхових резервних фондів по обов'язкових видах страхування на суму виплат страхових сум та страхових відшкодувань, відрахувань у централізовані страхові резервні фонди по обов'язкових видах страхування, витрат на проведення страхування та інших витрат, що включаються до собівартості страхових послуг.

Зароблені страхові платежі (страхові внески, страхові премії) — це частка від сум надходжень страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), що відповідає страховим ризикам по діючих договорах страхування (перестрахування), які минули повністю або частково на звітну дату. Частка від сум надходжень страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), що відповідає страховим ризикам, що не минули на звітну дату, є незаробленими страховими платежами (страховими внесками, страховими преміями). Зароблені страхові платежі (страхові внески, страхові премії) визначаються шляхом збільшення суми надходжень страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) протягом звітного періоду на суму незароблених страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) на початок звітного періоду і зменшення отриманого результату на суму незароблених страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) на кінець звітного періоду.

Прибуток від діяльності по страхуванню життя визначається сумою надлишку резервів із страхування життя понад страхові зобов'язання, яка використовується у звітному періоді на власні потреби страховика, в т.ч. для виплати дивідендів учасникам страховика.

3.8 Особливості визначення виручки від реалізації продукції (робіт, послуг), одержуваної підприємством в іноземній валюті

Виручка від реалізації продукції (робіт, послуг) та інші види надходжень, одержані в іноземній валюті, перераховуються в національну грошову одиницю за курсом Національного банку України, що діяв на дату реалізації цієї продукції (робіт, послуг).

3.9 Особливості обчислення прибутку (збитку) від здійснення форвардних, фьючерсних операцій, а також операцій з опціонами

Прибутком (збитком) від здійснення форвардних, фьючерсних операцій та операцій з опціонами є різниця між звичайною ціною продукції сезонного виробництва, цінних паперів або валютних цінностей на дату закінчення форвардної угоди та сумою, що була сплачена покупцем такої продукції, збільшеної на середньозважену ставку рефінансування Національного банку України, що діяла протягом строку форвардної угоди, сумою форвардної премії та інших витрат, пов'язаних з цією операцією.

Прибуток від торгівлі форвардними, фьючерсними угодами та опціонами визначається згідно з підпунктом 3.4.1 цієї статті.

Стаття 4. Ставки податку

4.1 Базова ставка оподаткування

Прибуток підприємств, включаючи підприємства, засновані на власності окремого громадянина України, оподатковується за базовою ставкою 30 відсотків.

4.2 Ставки оподаткування прибутку від операцій особливого виду

4.2.1 Прибуток від посередницьких операцій, аукціонних торгів матеріальними цінностями (крім цінних паперів, корпоративних прав, валютних цінностей та інших видів фінансових ресурсів) оподатковується за ставкою 45 відсотків.

4.2.2 Прибуток від проведення лотерей (крім державних), від казино, інших гральних домів (місць), ігрових автоматів з грошовим виграшем та іншого грального бізнесу (включаючи доходи від оренди та інших видів використання майна для його потреб) оподатковується за ставкою 60 відсотків, якщо інше не встановлено спеціальним законодавством про оподаткування доходів, одержуваних від грального бізнесу.

4.2.3 Підприємства, у статутному фонді яких є частка державного майна, а також створені за участю органів, уповноважених управляти державним майном, або державних органів приватизації, спрямовують дивіденди, нараховані на частку державного майна, на цілі, визначені чинним законодавством України.

Стаття 5. Особливості оподаткування підприємств і організацій агропромислового комплексу

5.1 Від сплати податку звільняються:

5.1.1 Підприємства — з прибутку, одержуваного від виробництва сільськогосподарської продукції та продукції її переробки на власних переробних потужностях, включаючи міжгосподарські підприємства, за винятком прибутку, одержуваного від квітково-декоративного рослинництва, виробництва спирту, лікеро-горілчаних виробів, пива, хутряних та тютюнових виробів, виноматеріалів, крім тих, що реалізуються для наступної переробки.

5.1.2 Рибні господарства та риболовецькі колгоспи — з прибутку від вилову риби та її переробки на власних переробних потужностях.

5.1.3 Ветеринарно-санітарні заводи — з прибутку, одержуваного від збору та утилізації трупів загиблих тварин і виробництва з них білкових кормових добавок.

5.1.4 Сума прибутку будівельних, монтажних, проектних та інших підприємств і організацій, одержуваного в результаті спорудження в сільській місцевості житла, об'єктів побуту, культури, торгівлі, охорони здоров'я, фізкультури і спорту, освіти, зв'язку, а також шляхів, енергетичних, газових та водорозподільних систем, тваринницьких приміщень, інженерно-технічних комплексів машинно-тракторного парку та інших об'єктів, які впливають на поліпшення соціального становища села.

5.2 Прибуток підприємств і організацій агропромислового комплексу по обслуговуванню сільськогосподарського виробництва оподатковується за ставкою 15 відсотків.

Стаття 6. Особливості оподаткування прибутку нерезидентів

6.1 Пасивні прибутки нерезидентів, що не здійснюють підприємницької діяльності в Україні через постійне представництво, доходи від надання технічних послуг (типу інжиніринг), джерело яких знаходиться в Україні, в разі їх репатріації за межі України оподатковуються за ставкою 15 відсотків, якщо інше не встановлено міжнародним договором України з податкових питань. Склад пасивних прибутків визначається пунктом 15.3 статті 15 цього Закону.

6.2 Суми доходів від фрахту, що сплачуються підприємствами України нерезидентам у зв'язку з здійсненням міжнародних перевезень, оподатковуються за ставкою 6 відсотків.

6.3 Не оподатковуються суми прибутків нерезидентів у вигляді процентів за кредити, надані уряду України та Національному банку України.

6.4 Прибутки нерезидентів, одержані у зв'язку з їх підприємницькою діяльністю в Україні через постійне представництво, оподатковуються за базовою ставкою.

До прибутку нерезидента, одержаного через постійне представництво в Україні, належить прибуток, який могло б одержати це постійне представництво, якби було окремим та самостійним підприємством, зайнятим такою ж діяльністю за аналогічних умов, і діяло б незалежно відносно нерезидента, постійним представником якого воно є.

Якщо ж нерезидент здійснює свою діяльність не лише в Україні, а й за її межами і при цьому не визначає прибуток від своєї діяльності, що проводиться ним через постійне представництво в Україні, сума прибутку, що підлягає оподаткуванню в Україні, визначається на підставі складання нерезидентом розподільчого балансу, узгодженого з державною податковою інспекцією за місцезнаходженням постійного представництва.

В разі неможливості шляхом прямого підрахування визначити прибуток, одержаний нерезидентами від діяльності в Україні, він визначається державною податковою інспекцією на підставі валового доходу або проведених затрат виходячи з норми рентабельності 30 відсотків.

Стаття 7. Особливості оподаткування підприємств з іноземними інвестиціями

7.1 Прибуток підприємств з іноземними інвестиціями, зареєстрованих до набрання чинності цим Законом, не оподатковується протягом п'яти років з моменту внесення кваліфікаційної інвестиції, за винятком прибутку від діяльності, що оподтковується за ставками, передбаченими пунктом 4.2 цього Закону.

Пільги, передбачені цим пунктом, поширюються на підприємства з іноземними інвестиціями, якщо кваліфікаційна іноземна інвестиція не відчужується протягом пільгового податкового періоду.

У разі відчуження кваліфікаційної іноземної інвестиції раніше від зазначених термінів такі підприємства сплачують податок у повному обсязі за весь пільговий період, протягом якого вони його не сплачували.

7.2 Прибуток від господарської діяльності, одержуваний при здійсненні іноземної інвестиції на основі договорів (контрактів) про виробничу кооперацію, спільне виробництво та інші види спільної інвестиційної діяльності без створення юридичної особи, укладених до набрання чинності цим Законом, якщо такі договори (контракти) передбачають здійснення іноземних інвестицій на території України в обсязі не менше 100 тисяч доларів США у видах, визначених чинним законодавством, оподатковується у порядку, передбаченому для оподаткування підприємств з іноземними інвестиціями.

При цьому підприємство веде окремий бухгалтерський облік та звітність щодо операцій, пов'язаних з цими договорами (контрактами), та відкриває окремий рахунок в установах банків України для проведення розрахунків, пов'язаних з виконанням таких договорів (контрактів).

Прибуток підприємств з іноземними інвестиціями, зареєстрованих після набрання чинності цим Законом, або прибуток, одержаний від здійснення іноземної інвестиції на основі договорів (угод) без створення юридичної особи, укладених після набрання чинності цим Законом, оподатковується на загальних підставах.

Стаття 8. Особливості оподаткування підприємств з сезонними видами виробництва

8.1 Підприємства з сезонними видами виробництва, які мають державний пріоритет у розвитку, (далі — сільськогосподарські підприємства), обчислюють податок на прибуток у особливому і винятковому для таких підприємств порядку:

8.1.1 Сільськогосподарські підприємства звільняються від сплати авансових внесків податку на прибуток.

8.1.2 Збитки, понесені сільськогосподарськими підприємствами, які вираховуються як різниця між валовим доходом та витратами виробництва (обігу), що відносяться на собівартість продукції (робіт, послуг) і нараховуються за результатами календарного місяця, підлягають індексуванню виходячи з щомісячного офіційного індексу інфляції. Накопичені збитки підлягають відшкодуванню за рахунок одержуваного валового прибутку після закінчення сезонного циклу.

8.1.3 Якщо сільськогосподарське підприємство реалізує продукцію уповноваженим органам (підприємствам) Кабінету Міністрів України за рахунок бюджетних коштів, датою реалізації вважається надходження зазначених коштів на рахунки такого сільськогосподарського підприємства.

Стаття 9. Витрати виробництва (обігу), що відносяться на собівартість продукції (робіт, послуг), втрати і витрати, що відносяться на збитки підприємства

9.1 Матеріальні витрати

9.1.1 Витрати, пов'язані з підготовкою та освоєнням виробництва продукції:

- на підготовчі роботи у видобувних галузях: дорозвідування родовищ, очищення території зони відкритих гірничих робіт, майданчиків для зберігання родючих шарів грунту, що використовується для наступної рекультивації земель, обладнання тимчасових під'їзних доріг для вивезення видобутої сировини, проходження підготовчих гірничих виробіток, розкривні та інші види робіт, відшкодування у межах нормативу втрат сільськогосподарського виробництва при вилученні угідь для розширення видобутку мінеральної сировини;

- підвищені витрати на виробництво нових видів продукції в період їх освоєння, включаючи перші видання нових книжок, а також витрати, пов'язані з підготовкою та освоєнням випуску продукції, не призначеної для серійного або масового виробництва;

- на освоєння нового виробництва, цехів та агрегатів (пускові витрати): перевірка готовності нового виробництва, цехів та агрегатів для введення їх в експлуатацію шляхом комплексного випробування (під навантаженням) усіх машин та механізмів (експлуатаційна перевірка) з пробним випуском продукції, передбаченої проектом, та налагодженням устаткування;

- на винахідництво і раціоналізацію, включаючи витрати на проведення дослідно-експериментальних робіт, виготовлення та випробування моделей і зразків за винахідницькими і раціоналізаторськими пропозиціями, пов'язані з основною діяльністю підприємства, виплати авторських винагород, якщо вони не є роялті.

Витрати, передбачені цим пунктом, відносяться на собівартість освоєної продукції з початку її виробництва.

9.1.2 Витрати, пов'язані з використанням природної сировини, в частині відрахувань для покриття витрат на геологорозвідку та геологорозшуки корисних копалин, на рекультивацію земель, плата за деревину, продану на пні, та за воду, що вибирається з водогосподарських систем у межах затверджених лімітів, а також платежі за використання інших природних ресурсів, за викиди і скиди забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, розміщення відходів та інші види шкідливого впливу в межах лімітів.

9.1.3 Витрати некапітального характеру, пов'язані з удосконаленням технологій та організацією виробництва, поліпшенням якості продукції, підвищенням її надійності, довговічності та інших експлуатаційних властивостей, що проводяться в ході виробничого процесу.

9.1.4 Витрати на обслуговування виробничого процесу:

- придбання сировини, матеріалів, палива, енергії, інструменту, пристроїв та інших засобів і предметів праці;

- проведення поточного ремонту, технічний огляд і технічне обслуговування основних виробничих фондів, у тому числі взятих у тимчасове користування за угодами оперативної оренди (лізингу), за винятком їх реконструкції і модернізації;

- контроль за виробничими процесами і якістю продукції (робіт, послуг);

- забезпечення правил техніки безпеки праці, протипожежної і сторожової охорони, санітарно-гігієнічних та інших спеціальних вимог, передбачених правилами технічної експлуатації, нагляду і контролю за діяльністю підприємства у встановленому законодавством порядку;

- забезпечення працівників спеціальним одягом, взуттям, обмундируванням, форменним одягом, захисними пристроями та спеціальним харчуванням у випадках, передбачених законодавством;

9.1.5 Поточні витрати, пов'язані з утриманням та експлуатацією фондів природоохоронного призначення (очисних споруд, уловлювачів, фільтрів тощо), витрати на захоронення екологічно небезпечних відходів, оплата послуг сторонніх організацій щодо приймання, зберігання та знищення екологічно небезпечних відходів, очищення стічних вод, інші види поточних витрат на збереження природи.

9.1.6 Витрати, пов'язані з управлінням виробництвом:

- матеріально-технічне забезпечення апарату управління підприємства та йо-

(Продовження на 8-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про оподаткування прибутку підприємств

(Початок на 5–6–7-й стор.).

го структурних підрозділів, включаючи транспортне обслуговування, пов'язане з управлінням виробництвом;

- службові відрядження у межах норм, передбачених законодавством;
- оплата робіт (послуг) консультаційного та інформаційного характеру, пов'язаних із забезпеченням виробництва, зберіганням і реалізацією продукції, включаючи послуги щодо зміни структури управління приватизованим підприємством, а також передбачених законодавчих обов'язкових аудиторських перевірок;
- оплата робіт по сертифікації продукції;
- оплата послуг інших підприємств щодо управління виробництвом, зберіганням і реалізацією продукції (робіт, послуг), якщо штатним розписом підприємства не передбачено відповідні функціональні служби;
- оплата за використання та обслуговування технічних засобів управління: обчислювальних центрів, вузлів зв'язку, засобів сигналізації;
- оплата вартості ліцензій та інших державних дозволів для ведення господарської діяльності підприємства;
- сплата збору за реєстрацію підприємства в органах державного управління, передбаченого законодавством.

Не відносяться на собівартість продукції (робіт, послуг) і здійснюються за рахунок прибутку, залишеного в розпорядженні підприємства, відрахування на утримання органів управління об'єднань підприємств.

9.2 Витрати на оплату праці

9.2.1 Витрати на виплату основної і додаткової заробітної плати, обчислені згідно з прийнятими підприємством системами оплати праці, включаючи будь-які види грошових і матеріальних доплат.

9.2.2 Виплати, передбачені законодавством про працю, за невідпрацьований на виробництві (неявочний) час: оплата щорічних відпусток (компенсація за невикористану відпустку), крім оплати у частині витрат на оплату праці за рахунок прибутку, що залишається у розпорядженні підприємства; оплата праці працівників молодше 18 років, при скороченій тривалості їх щоденної роботи; оплата перерв працюючим матерям для годування дитини; оплата часу, пов'язаного з проходженням обов'язкових медичних оглядів, виконанням державних обов'язків, винагорода за передбачену законодавством вислугу років, інші виплати.

Якщо на підприємстві створюється резерв для оплати відпусток, то до витрат виробництва (обігу) включаються щомісячні відрахування на створення такого резерву.

9.2.3 Витрати, пов'язані з підготовкою (навчанням) і перепідготовкою кадрів:

- виплата працівникам підприємства середньої заробітної плати за основним місцем роботи за час їх навчання з відривом від виробництва в системі підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів;
- оплата праці кваліфікованих робітників, не звільнених від основної роботи, за навчання учнів та підвищення кваліфікації робітників;
- витрати базових підприємств на оплату праці за керівництво виробничою практикою учнів загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних училищ і студентів вищих навчальних закладів;
- витрати, пов'язані з виплатою учням професійно-технічних училищ різниці між стипендією в розмірі тарифної ставки (мінімального окладу) робітника 1 розряду і витратами цих навчальних закладів (на виплату стипендій, забезпечення харчуванням і обмундируванням);
- оплата відпусток із збереженням повністю або частково заробітної плати, що надається відповідно до законодавства особам, які успішно навчаються у вечірніх і заочних вищих навчальних закладах, заочній аспірантурі, у вечірніх (змінних) і заочних загальноосвітніх школах, та вечірніх (змінних) професійно-технічних училищах, оплата їх проїзду до місця навчання і назад, передбачених законодавством.

9.2.4 Виплати громадянам за виконання робіт (послуг) згідно з договорами цивільно-правового характеру.

9.3. Відрахування на соціальні заходи

9.3.1 Відрахування на державне (обов'язкове) соціальне страхування, включаючи відрахування на обов'язкове медичне страхування.

9.3.2 Відрахування на державне (обов'язкове) пенсійне страхування (до Державного пенсійного фонду України), а також відрахування на додаткове пенсійне страхування.

9.3.3 Відрахування до Фонду сприяння зайнятості населення.

Відрахування на обов'язкове соціальне страхування, обов'язкове пенсійне страхування та до Фонду сприяння зайнятості населення здійснюються за встановленими законодавством нормами від загального розміру витрат на оплату праці, зазначених у пункті 9.2 цієї статті.

Відрахування на обов'язкове соціальне страхування і обов'язкове пенсійне страхування не нараховуються на доходи громадян від володіння корпоративними правами (отриманими дивідендами).

Відрахування на додаткове пенсійне страхування здійснюються згідно з порядком, визначеним законодавством.

9.4 Амортизація основних фондів та нематеріальних активів

9.4.1 Витрати на повне відтворення основних фондів у вигляді амортизаційних відрахувань від вартості основних виробничих фондів на реконструкцію, модернізацію та капітальний ремонт фондів, що належать підприємству, а також тих, що перебувають у користуванні підприємства на умовах оренди (лізингу), обчислені за їх балансовою вартістю відповідно до встановлених норм, включаючи прискорену амортизацію активної їх частини.

Рішення про прискорену амортизацію активної частини основних виробничих фондів (але не більше, ніж у два рази проти встановлених законодавством норм) приймається підприємством самостійно, якщо таке рішення не є причиною підвищення рівня цін і тарифів на продукцію (роботи, послуги), що випускається. Не допускається прийняття рішення про прискорену амортизацію орендованих основних фондів без згоди орендодавця.

9.4.2 Амортизаційні відрахування на надані в оперативну оренду основні фонди (крім тих, що належать до державної форми власності), нараховуються орендодавцем і використовуються ним на повне відновлення наданих в оренду або інших належних йому основних фондів. При цьому на собівартість продукції (робіт, послуг) орендаря відноситься сума сплачених процентів (винагороди), а також сума нарахованих орендодавцем амортизаційних відрахувань на надані в оренду основні фонди.

9.4.3 Амортизаційні відрахування на надані у фінансову оренду основні фонди, а також на надані в оперативну оренду основні фонди, що належать до державної форми власності, нараховуються орендарем і використовуються ним виключно на повне відновлення орендованої частки основних фондів. При цьому на собівартість продукції (робіт, послуг) орендаря відноситься сума сплачених процентів (винагороди) за користування орендованими основними фондами.

9.4.4 Витрати, понесені орендарем на капітальний ремонт орендованих будівель (приміщень) нежитлового призначення, підлягають амортизації щомісячно рівними долями протягом строку дії договору оренди.

9.4.5 До витрат, пов'язаних із зносом нематеріальних активів, відноситься суми амортизаційних відрахувань, що визначаються щомісяця за нормами, розрахованими виходячи із їх первинної вартості та строку корисного використання, але не більше десяти років безперервної експлуатації або строку діяльності підприємства.

Не нараховуються амортизаційні відрахування на нематеріальні активи: «ноу-хау», гудвіли, товарні знаки тощо, вартість яких не зменшується в процесі їх використання.

9.5 Інші витрати

9.5.1 Витрати, пов'язані з набором робочої сили, передбачені законодавством, з урахуванням витрат на оплату випускникам середніх професійно-технічних училищ і молодим спеціалістам, які закінчили вищий навчальний заклад, вартості проїзду до місця роботи, а також оплачуваної відпустки, яка надається їм перед початком роботи.

9.5.2 Витрати на перевезення працівників до місця роботи і назад у напрямках, що не обслуговуються пасажирським транспортом загального користування, включаючи додаткові витрати на спеціальні маршрути міського пасажирського транспорту, організовані відповідно до угод, укладених з транспортними підприємствами (понад вартість, сплачену працівниками підприємства за діючими тарифами на відповідний вид транспорту або віднесену за рахунок прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства); витрати на перевезення працівників-інвалідів 1 і 2 груп до місця роботи і назад незалежно від наявності маршрутів пасажирського транспорту загального користування.

9.5.3 Додаткові витрати, пов'язані з виконанням робіт вахтовим методом, включаючи транспорті витрати на перевезення працівників від місця знаходження підприємства або пункту збору до місця роботи і назад, від місця проживання у вахтовому селищі до місця роботи і назад, а також витрати на експлуатацію та утримання вахтового селища, які не компенсуються платою працівників за користування житлом і комунальними послугами.

9.5.4 Платежі від обов'язкового страхування майна підприємства та цивільної відповідальності, а також окремих категорій працівників, зайнятих у виробництві відповідних видів продукції (робіт, послуг) безпосередньо на роботах з підвищеною небезпекою для життя та здоров'я, передбачених законодавством.

9.5.5 Витрати на сплату процентів за фінансовими кредитами, одержаними для поповнення власних обігових коштів, а також для придбання основних виробничих фондів і нематеріальних активів для поточної виробничої діяльності, незалежно від терміну кредитування, а також для сплати процентів за товарні комерційні кредити; витрати, пов'язані з сплатою процентів за користування матеріальними цінностями, взятими в оренду (лізинг), у порядку, передбаченому пунктом 9.9 цієї статті.

9.5.7 Витрати на виготовлення і придбання бланків цінних паперів, а також інші витрати, пов'язані з емісією цінних паперів.

9.5.8 Витрати, пов'язані з оплатою послуг комерційних банків і кредитно-фінансових установ, включаючи плату за розрахункове обслуговування, отримання гарантій, вексельного авалю, факторингових і довірчих операцій, облік боргових вимог і зобов'язань, включаючи цінні папери, поштово-телеграфних послуг та інших витрат, пов'язаних з грошовим обігом.

9.5.7 Витрати на гарантійний ремонт і обслуговування виробленої продукції, якщо це передбачено умовами реалізації продукції, але не більше двох відсотків вартості цієї продукції.

9.5.9 Витрати на реалізацію продукції:

- на відшкодування складських, навантажувально-розвантажувальних, переважальних, пакувальних, транспортних і страхувальних витрат постачальника, що включаються до ціни продукції згідно з базисом поставки, передбаченим угодою сторін;
- на оплату послуг транспортно-експедиційних, страхових та посередницьких організацій (включаючи комісійну винагороду), вартість яких входить до ціни продукції згідно з базисом поставки, передбаченим угодою сторін;
- на сплату експортного (вивізного) мита та митних зборів;
- на рекламу і передпродажну підготовку товарів;
- на відшкодування витрат за участь у виставках, ярмарках, безоплатно передані зразки і моделі, на представницькі витрати (організацію прийомів, конференцій та інших офіційних заходів, включаючи оплату праці обслуговуючого персоналу) у розмірі до двох відсотків від обсягів реалізації продукції (робіт, послуг) за звітний рік;

9.5.10 Витрати на утримання приміщень, що надаються безоплатно підприємствам громадського харчування або використовуються підприємствами самостійно для обслуговування працівників, що перебувають з підприємством у трудових відносинах, включаючи амортизаційні відрахування, витрати на проведення поточного ремонту приміщення, на освітлення, опалення, водопостачання, електропостачання, а також на паливо для приготування їжі.

9.5.11 Нарахування на заробітну плату і авторські винагороди творчих працівників, що перераховуються до фондів творчих спілок України відповідно до законодавства.

9.5.12 Податки, збори та інші обов'язкові платежі, передбачені законодавством, включаючи відрахування до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення, на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання автомобільних доріг, до Державного інноваційного фонду, позабюджетних фондів фінансування галузевих і міжгалузевих науково- дослідних робіт і заходів щодо освоєння нових технологій і виробництва нових видів продукції, до Державного фонду сприяння конверсії, за винятком податків, передбачених у підпункті 3.1.2 статті 3 цього закону.

9.5.13 Втрати внаслідок неминучого технічного браку, витрати на операції із скляною тарою, нестачі матеріальних цінностей на виробництві та на складах у межах норм природного убутку, виплати на відшкодування шкоди, заподіяної працівникові ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням ним трудових обов'язків, виплата звільненим працівникам вихідної допомоги і середнього заробітку.

9.5.14 Сплата рентних платежів за використання земельних ресурсів.

9.5.15 Сплата концесійних платежів за використання природних копалин.

9.5.16 Витрати на оприлюднення річного звіту.

9.5.17 Нараховані відсотки по членських внесках та інших рахунках членів кредитної спілки; витрати на придбання бланків звітності, виготовлення членських книжок та іншої друкованої продукції для забезпечення діяльності кредитних спілок; витрати на проведення експертизи кредитних ризиків, оцінки вартості майнових цінностей і немайнових прав, прийнятих у заставу.

9.5.18 Витрати на виплату винагороди інвестиційному керуючому, оплату послуг депозитарія, витрати, пов'язані з нарахуванням та виплатою дивідендів учасникам та засновникам підприємств (оплата повідомлень у засобах масової інформації, конвертів, послуг зв'язку).

9.6 Особливості складу витрат, що відносяться на собівартість банківської діяльності

Додатково до складу витрат, що відносяться на собівартість банківської діяльності, включаються:

9.6.1 Нараховані проценти по:

- розрахункових, поточних та інших рахунках резидентів і нерезидентів;
- кореспондентських рахунках інших банків та кредитно-фінансових установ, включаючи нерезидентів;
- вкладах фізичних осіб — резидентів і нерезидентів;
- боргових зобов'язаннях банків (облігаціях, депозитних і ощадних сертификатах, векселях, боргових розписках, банківських наказах та інших), у тому числі у вигляді дисконту з ціни їх придбання;
- рефінансовому кредиту Національного банку України, придбаному на аукціоні;
- міжбанківському кредиту, включаючи пролонговані міжбанківські кредити за взаємною згодою сторін, по перерозподілених кредитних ресурсах між головною конторою банку і його філіями, а також між філіями одного банку.

9.6.2 Витрати по розрахунково-касовому обслуговуванню клієнтів банку, включаючи плату за операції по кореспондентських рахунках, плату іншим банкам за надання розрахунково-касових послуг, інші аналогічні витрати.

9.6.3 Сплачена банкам комісія за купівлю та інші операції з іноземною валютою.

9.6.4 Відшкодування витрат на організацію та утримання служб інкасації і безпеки банку, а також перевезення валютних цінностей.

9.6.5 Накладні витрати по операціях із золотом, дорогоцінними металами і каменями (утримання скупних пунктів, послуги спецзв'язку, вартість упаковки тощо).

9.6.6 Витрати, пов'язані з виготовленням і впровадженням платіжно-розрахункових засобів (пластикових карток, дорожніх чеків тощо), необхідних для забезпечення діяльності банків.

9.6.7 Витрати на здійснення факторингових, довірчих і лізингових операцій.

9.6.8 Витрати на придбання бланків депозитних і ощадних сертифікатів, векселів, інших цінних паперів, а також витрати, пов'язані з виплатою комісійної винагороди депозитарію цінних паперів, фінансовим посередникам.

9.6.9 Витрати на проведення експертизи кредитних ризиків, оцінки вартості майнових цінностей і немайнових прав, прийнятих у заставу.

9.6.10 Витрати на сплату внесків обов'язкового страхування вкладів громадян.

(Продовження на 9-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про оподаткування прибутку підприємств

(Початок на 5–6–7–8-й стор.).

9.7 Особливості складу витрат, що відносяться на собівартість страхової діяльності

Додатково до складу витрат, що відносяться на собівартість страхової діяльності, включаються:

9.7.1 Оплата стороннім установам, організаціям, підприємствам або фізичним особам за надані ними послуги, пов'язані з основною діяльністю страховика, в тому числі:

- виплата комісійних винагород брокерам, посередникам за укладення та обслуговування договорів страхування;
- оплата послуг з метою оцінки прийнятих на страхування (перестрахування) ризиків та збитків, завданих об'єктам страхування;
- оплата за виготовлення бланків страхової документації;
- оплата банківських послуг, пов'язаних з інкасацією страхових платежів та здійсненням виплат страхового відшкодування;
- оплата послуг, пов'язаних з розробкою умов, правил страхування та проведенням актуарних розрахунків.

9.7.2 Відшкодування страховим агентам витрат на службові поїздки, пов'язані з виконанням їх службових обов'язків, включаючи придбання для цього проїзних квитків.

9.8 Втрати і витрати, що відносяться на збитки підприємств

9.8.1 Втрати і нестачі товарно-матеріальних цінностей понад норми природного убутку, якщо винуватців не встановлено або у стягненні цих сум відмовлено судом.

9.8.2 Витрати за анульованими виробничими замовленнями та державними контрактами.

9.8.3 Затрати на утримання законсервованих виробничих потужностей та об'єктів за рішенням Кабінету Міністрів України, крім затрат, відшкодованих за рахунок інших джерел.

9.8.4 Не компенсовані винуватцями збитки від простоїв з внутрішньовиробничих і зовнішніх причин, а також суми виплат працівникам за час вимушеного простою.

9.8.5 Збитки від операцій з тарою (крім скляної).

9.8.6 Суми дебіторської заборгованості, термін позовної давності яких минув.

9.8.7 Втрати від переоцінки виробничих запасів, готової продукції і товарів, крім випадків, коли вона проводиться за рішенням Кабінету Міністрів України.

9.8.8 Некомпенсовані збитки від стихійного лиха (знищення або псування виробничих запасів, готових виробів та інших матеріальних цінностей, збитки від зупинки виробництва тощо), включаючи витрати, пов'язані із запобіганням чи ліквідацією його наслідків.

9.8.9 Некомпенсовані збитки від пожеж, аварій, інших надзвичайних подій, викликаних екстремальними ситуаціями.

9.8.10 Збитки від операцій минулих років, виявлених в поточному році.

9.8.11 Збитки від операцій при оцінці вартості тваринницької сировини і хутра в заготівельній і сільськогосподарській діяльності.

9.9 Індексація заборгованості

9.9.1 З метою оподаткування на собівартість продукції (робіт, послуг) відносяться сплачені проценти за фінансовими (банківськими), комерційними і товарними кредитами, а також за користування матеріальними цінностями, взятими в оренду (лізинг), зменшені на щомісячний офіційний індекс інфляції протягом оподаткованого періоду.

9.9.2 Якщо щомісячний офіційний індекс інфляції перевищує рівень сплачених процентів за операціями, зазначеними у підпункті 9.9.1 цієї статті, різниця вважається збитком, що відноситься на собівартість підприємства-кредитора.

Стаття 10. Зменшення податку на прибуток.

Суми податку на прибуток, нараховані згідно з положеннями цього Закону, зменшуються:

- до 20 відсотків — на відшкодування витрат підприємства на реконструкцію і модернізацію активної частини основних фондів, здійснених в оподаткованому періоді, у разі повного використання на цю мету амортизаційних відрахувань і залишків коштів фонду розвитку виробництва та інших аналогічних фондів, створених за рахунок прибутку минулих періодів;
- до 50 відсотків — на відшкодування витрат підприємства на закупівлю спеціального обладнання і устаткування для забезпечення роботи інвалідів 1 і 2 груп, що перебувають з ним у трудових відносинах;
- до 100 відсотків — на відшкодування витрат підприємств громадських організацій інвалідів, зареєстрованих згідно з чинним законодавством, де інваліди становлять більше 50 відсотків загальної чисельності працюючих в основному виробництві, і спрямованих на соціально-трудову та медичну реабілітацію працюючих інвалідів.

Сума нарахованого податку, яка залишилась на кінець звітного року після його зменшення на зазначені цілі, підлягає перерахуванню до бюджету на загальних підставах.

Стаття 11. Порядок застосування Закону та внесення до нього змін і доповнень

11.1 Ставки податку на прибуток, об'єкт оподаткування і порядок обчислення оподатковуваного прибутку, порядок обчислення і сплати податку не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законодавчими актами, крім цього Закону.

11.2 Зміни і доповнення до цього Закону вносяться не пізніш ніж за 6 місяців до початку нового бюджетного року і набирають чинності з початку нового бюджетного року.

11.3 Кабінет Міністрів України затверджує Типові положення планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) по окремих галузях народного господарства, виходячи із змісту статті 9 цього Закону.

11.4 Внесення змін і доповнень до Типових положень планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт,послуг) по окремих галузях народного господарства здійснюється Кабінетом Міністрів України у порядку, встановленому для внесення змін і доповнень до цього Закону.

11.5 Порядок застосування норм цього Закону визначається виключно Верховною Радою України за поданням Головної державної податкової інспекції України.

Стаття 12. Порядок обчислення та терміни сплати податку

12.1 Суму податку підприємства визначають самостійно виходячи з величини оподатковуваного прибутку, наданих пільг і ставок податку.

У разі одержання підприємством прибутків від кількох видів діяльності, щодо яких застосовуються різні ставки, податок на прибуток визначається окремо для кожного виду діяльності за відповідною ставкою податку незалежно від підсумків діяльності підприємства в цілому.

12.2 Протягом кварталу всі підприємства, за винятком нерезидентів, здійснюють авансові внески податку до бюджету виходячи з суми фактично одержаного прибутку в першому і другому місяці поточного кварталу і діючих ставок податку.

Авансові внески податку до бюджету проводяться не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним, на підставі даних бухгалтерського обліку фінансових результатів.

Підприємства за три дні до терміну сплати авансових внесків подають державним податковим інспекціям довідку про фактично одержаний прибуток за звітний місяць і розмір авансового внеску.

Після закінчення першого кварталу, півріччя, 9 місяців і року підприємство обчислює суму податку за наростаючим підсумком з початку року виходячи з фактично одержаного прибутку, що підлягає оподаткуванню.

Сума податку, що належить до сплати, визначається з урахуванням раніше нарахованих платежів.

12.3 Сплата податку проводиться за квартальними розрахунками податку на прибуток у п'ятиденний термін з дати, встановленої для подання бухгалтерських звітів, а за річними розрахунками — у десятиденний термін з дати, встановленої для подання бухгалтерського звіту за рік.

Платіжні доручення на перерахування до бюджету податку на прибуток подаються підприємствами до установ банків до настання терміну платежу.

12.4 Над міру внесені до бюджету суми податку зараховуються в рахунок наступних платежів або повертаються підприємствам у п'ятиденний термін з дня одержання їх письмових заяв.

12.5 Бюджетні організації звільняються від сплати авансових внесків податку на прибуток, одержаний ними від здійснення підприємницької діяльності, включаючи надання платних послуг.

12.6 Нерезиденти, що здійснюють діяльність в Україні через постійне представництво, не пізніше 5 лютого року, що настає за звітним, подають державним податковим інспекціям за місцезнаходженням постійного представництва звіт про діяльність в Україні, декларацію про прибуток за формою, встановленою Головною державною податковою інспекцією України. У разі припинення діяльності до закінчення календарного року зазначені документи подаються протягом місяця з дня її припинення.

12.7 Податок на прибуток нерезидентів обчислюється щорічно державними податковими інспекціями за місцезнаходженням постійного представництва.

Сума податку визначається виходячи з величини оподатковуваного прибутку і ставки податку.

На суму обчисленого податку нерезидентам видаються платіжні повідомлення за формою, встановленою Головною державною податковою інспекцією України. Податок сплачується в терміни, зазначені в платіжному повідомленні.

Декларації про прибуток нерезидентів, що здійснюють свою діяльність в Україні, підлягають щорічній перевірці аудиторськими організаціями, які одержали у встановленому порядку ліцензію на право ведення аудиторської діяльності, для підтвердження достовірності звіту.

12.8 Нерезиденти сплачують податок на прибуток у національній валюті України.

12.9 Відповідальність за утримання і перерахування до бюджету податку з прибутку від володіння корпоративними правами (отримані дивіденди) і борговими вимогами (отримані проценти на цінні папери), а також від фрахту несуть підприємства, що нараховують дивіденди (проценти) та оплачують фрахт. Сплата податку з цих доходів проводиться у п'ятиденний термін з дати їх виплати.

12.10 Податок із зазначених у пункті 12.9 цієї статті прибутків нерезидентів, одержаних із джерел в Україні, утримується підприємствами, що виплачують нерезидентам доход, у валюті переказу з повної суми доходу при кожному перерахуванні платежу.

12.11 Підприємства подають державним податковим інспекціям за своїм місцезнаходженням бухгалтерські звіти в порядку і в терміни, встановлені чинним законодавством України, декларації про прибуток підприємств і розрахунки суми податку на прибуток за формами, затверджуваними Головною державною податковою інспекцією України.

Стаття 13. Зарахування податку до бюджету

Зарахування сум податку на прибуток проводиться до бюджетів місцевого самоврядування базового рівня.

Порядок перерозподілу доходів, що надійшли до бюджетів місцевого самоврядування базового рівня, а також інших місцевих бюджетів, визначається Законом України «Про бюджетну систему України».

Стаття 14. Спеціальні положення

14.1 Якщо міжнародним договором України, укладення якого відбулось у формі Закону, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачаються цим Законом, то застосовуються правила міжнародного договору України.

14.2 Справляння податку на прибуток нерезидентів може бути припинено або обмежено на основі договору з іншими державами.

14.3 При укладанні договорів з нерезидентами не дозволяється включення до контракту податкових застережень, відповідно до яких підприємства, що виплачують доходи, беруть на себе зобов'язання здійснювати витрати, пов'язані з сплатою податку на прибуток нерезидентів.

Стаття 15. Усунення подвійного оподаткування

15.1 Суми податку на прибуток, одержаний за межами України, сплачені суб'єктами підприємницької діяльності України за кордоном відповідно до законодавства іноземних держав, зараховуються при сплаті ними податку на прибуток в Україні. При цьому зарахуванні підлягає лише той податок, сплачений за межами України, який визнається як податок на прибуток згідно з положеннями цього Закону.

15.2 Розмір зарахованих сум не може перевищувати суми податку на прибуток, що підлягає сплаті в Україні стосовно прибутку, одержаного за кордоном.

15.3 Не підлягають зарахуванню:

- податок на капітал і приріст капіталу;
- поштові податки;
- податок на реалізацію (купівлю);
- податок на добавлену вартість, а також інші непрямі податки, незалежно від того, чи зараховуються вони до категорії прибутку суб'єкта підприємницької діяльності, чи оподатковуються за окремими законами згідно з законодавством іноземних держав;
- суми податку, сплачені з пасивного прибутку (корпоративних прав (дивіденди), операцій з цінними паперами, фінансовими ресурсами (проценти), оперативної та фінансової оренди (лізингу), операцій страхування, роялті).

15.4 Зарахування сплачених за межами України сум податку на прибуток проводиться за умови письмового підтвердження податкового органу відповідної іноземної держави факту сплати податку та за наявності міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування доходів і майна.

Стаття 16. Офшорне упередження

Не підлягають оподаткуванню прибутки суб'єктів підприємницької діяльності України, які мають такі ознаки:

16.1 Засновниками суб'єкта підприємницької діяльності є виключно нерезиденти.

16.2 Прибутки, а також інші надходження до суб'єкта підприємницької діяльності, що не мають джерел походження з України.

16.3 Усі види розрахунків суб'єкта підприємницької діяльності здійснюються виключно через уповноважені банки України.

16.4 Виконавчі органи, а також інший адміністративний штат суб'єкта підприємницької діяльності, складаються виключно з громадян України.

16.5 Суб'єкт підприємницької діяльності не виконує на території України представницьких функцій стосовно своїх засновників.

16.6 Щорічні аудиторські перевірки здійснюються організаціями, які мають ліцензію на здійснення аудиту в Україні.

Порядок реєстрації офшорних компаній встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 17. Обов'язки платників

17.1 Платники податку зобов'язані:

- вести бухгалтерський облік, складати звітність про фінансово-господарську діяльність і забезпечувати її зберігання у терміни, встановлені чинним законодавством;
- подавати до державних податкових інспекцій декларації, розрахунки, бухгалтерську звітність та інші документи і відомості, пов'язані з обчисленням і сплатою податку;
- **сплачувати належні суми податку у встановлені терміни;**
- **допускати службових осіб державних податкових інспекцій до обстеження приміщень, що використовуються для одержання доходів чи пов'язані з утриманням об'єктів оподаткування, а також для перевірок з питань обчислення і сплати податку.**

17.2 Керівники і відповідальні службові особи підприємств забов'язані підписати акт перевірки, проведеної державними податковими інспекціями, та дати письмові пояснення за цими актами з питань, що виникли у процесі перевірки, виконувати вимоги державних податкових інспекцій щодо усунення виявлених порушень законодавства про оподаткування прибутку.

Стаття 18. Відповідальність платників

18.1 Відповідальність за правильність обчислення, своєчасність сплати податку і додержання законодавства про оподаткування прибутку покладається на платників податку.

18.2 Платники податку, які не мають у термін, встановлений для сплати податку, бухгалтерських звітів і балансів, декларацій і розрахунків, пов'язаних з обчисленням і сплатою податку за відповідний період, сплачують 110 відсотків суми податку на прибуток, обчисленого за попередній звітний період. Після подання зазначених документів проводиться перерахунок податку виходячи з фактично одержаного прибутку.

18.3 Платники податку за неподання або несвоєчасне подання державним податковим інспекціям податкових декларацій, розрахунків, аудиторських висновків та інших документів, необхідних

(Закінчення на 10-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про оподаткування прибутку підприємств

(Початок на 5–6–7–8–9-й стор.).

для обчислення податку, а також за неподання або несвоєчасне подання установам банків платіжних доручень на сплату податку на прибуток додатково сплачують до бюджету 10 відсотків належної до сплати суми податку.

18.4 У разі приховування (заниження) суми податку платниками сплачується сума донарахованого податку і штраф у двократному розмірі тієї ж суми, у разі повторного порушення протягом року після встановлення порушення попередньою перевіркою штраф сплачується у п'ятикратному розмірі.

Не застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафів до підприємств, які до початку перевірки податковою інспекцією самостійно виявили порушення при сплаті податку на прибуток, письмово повідомили про це податкову інспекцію за своїм місцезнаходженням та здійснили відповідні розрахунки з бюджетом.

18.5 Суми донарахованого податку і фінансових санкцій, передбачених у пунктах 18.3 і 18.4 статті 18 цього Закону, сплачуються до бюджетів підприємствами у десятиденний термін з дня складення акта перевірки.

18.6 Службові особи, винні у порушенні законодавства про оподаткування прибутку, притягаються до відповідальності згідно з законодавством України.

Стаття 19. Порядок стягнення до бюджету і повернення з бюджету неправильно сплаченого податку

19.1 Суми податку на прибуток, не внесені до бюджету у встановлені терміни, а також суми податку, обчислені з прихованого (заниженого) прибутку, і штраф стягуються за весь час ухилення від сплати податку.

19.2 Після закінчення встановлених термінів сплати до бюджету податку на прибуток не внесені суми вважаються недоїмкою і стягуються до бюджету за весь час заборгованості, включаючи день сплати, з нарахуванням пені у розмірі середньозваженої облікової ставки Національного банку України, розрахованої за весь строк прострочення.

19.3 Суми податку з доходів, зазначених у пункті 12.9 статті 12 цього Закону, не перераховані до бюджету суб'єктами підприємницької діяльності, що нараховують такі доходи, стягуються з прибутку, що залишається в розпорядженні цих суб'єктів підприємницької діяльності після розрахунків з бюджетом, незалежно від того, за який період виплачено ці доходи одержувачам.

19.4 Сума платежів по податку, що над міру надійшла до бюджету в результаті неправильного його обчислення або порушення встановленого порядку справляння платником податку, підлягає поверненню або зарахуванню у податкових платежах майбутніх періодів, якщо не минув річний строк від дня їх надходження. Подання заяви про повернення суми платежів, що надійшла над міру, перериває перебіг зазначеного строку.

19.5 Сума платежів по податку, що над міру надійшла до бюджету в результаті неправильного його обчислення (донарахування) державними податковими інспекціями, підлягає поверненню платнику податку або зарахуванню у його податкових платежах майбутніх періодів незалежно від строку подання заяви про повернення суми платежів, що надійшла над міру. При цьому, починаючи з дня відрахування зазначених сум до бюджету і закінчуючи днем повернення (зарахування), на зазначену суму нараховуються проценти у розмірі середньозваженої облікової ставки Національного банку України, розрахованої за весь строк повернення платежів.

19.6 В разі незгоди платника податку з висновками податкового органу щодо сплати податків, не внесених у встановлені строки, прихованого (заниженого) прибутку, податковий орган має право на списання зазначених сум у безспірному порядку.

Стаття 20. Контроль за справлянням податку на прибуток підприємств

Контроль за правильністю обчислення і своєчасністю сплати податку на прибуток підприємств здійснюється державними податковими інспекціями відповідно до Закону України «Про державну податкову службу в Україні».

Стаття 21. Оскарження дій службових осіб державних податкових інспекцій

Оскарження дій службових осіб державних податкових інспекцій може здійснюватись у судовому порядку.

Президент України Л.КУЧМА.

м.Київ, 28 грудня 1994 року.

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок оформлення та використання прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, що становлять державну таємницю

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про затвердження Положення про порядок оформлення та використання прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, що становлять державну таємницю

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Затвердити Положення про порядок оформлення та використання прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, що становлять державну таємницю (додається).

2. Стосовно авторських свідоцтв СРСР на секретні винаходи, щодо яких на дату введення в дію Положення про порядок оформлення та використання прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, що становлять державну таємницю, не скінчився 20-річний термін від дати подання заявки, надати право заявникам спільно з авторами подавати клопотання про припинення дії зазначених авторських свідоцтв СРСР на території України з одночасною видачею посвідчення, передбаченого Положенням.

3. Кабінету Міністрів України визначити джерела фінансування компенсаційних виплат, передбачених Положенням про порядок оформлення та використання прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, що становлять державну таємницю.

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ

м.Київ, 19 січня 1995 року.

1. Це Положення визначає порядок оформлення та розгляду заявок на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, що становлять державну таємницю (далі — секретні об'єкти промислової власності), а також порядок видачі охоронних документів на секретні об'єкти промислової власності, використання та передачі прав на використання цих об'єктів.

2. Об'єкти промислової власності, що становлять державну таємницю, одержують правову охорону і використовуються відповідно до законодавства України про державну таємницю та цього Положення.

3. Заявки на секретні об'єкти промислової власності складаються, подаються та розглядаються відповідно до вимог законодавства України про охорону промислової власності, про державну таємницю, цього Положення, нормативних актів Державного комітету України з питань державних секретів (далі — Держкомсекретів України) та Державного комітету України з питань інтелектуальної властності (далі — Держпатент України).

4. Якщо об'єкт промислової власності створено з використанням інформації, зареєстрованої у Зводі відомостей, що становлять державну таємницю, то громадянин або юридична особа, яка є заявником, подає через режимно-секретний орган до Держпатенту України заявку, в якій, зокрема, міститься пропозиція щодо віднесення об'єкта промислової власності до державної таємниці.

5. Якщо об'єкт промислової власності створено не за умов, викладених у пункті 4 цього Положення, але він відповідно до статті 6 Закону України «Про державну таємницю» може бути віднесений до державної таємниці, то заявка на такий об'єкт подається через режимно-секретний орган заявника, а якщо це неможливо — через компетентний місцевий орган державної виконавчої влади за місцем знаходження (для юридичних осіб) чи місцем проживання (для громадян) заявника. До заявки додається пропозиція заявника щодо віднесення об'єкта промислової власності до державної таємниці з посиланням на відповідні положення статті 6 Закону України «Про державну таємницю».

6. За заявкою на об'єкт промислової власності, яка надійшла до Держпатенту України згідно з пунктами 4 та 5 цього Положення, встановлюється дата їх подання та перевіряється відповідність інформації, наведеної в матеріалах заявки, Зводові відомостей, що становлять державну таємницю.

7. За заявкою на об'єкт промислової власності, який за результатами попереднього розгляду Держпатенту України може становити державну таємницю, визначається державний експерт (експерти) з питань державних таємниць (далі — державний експерт), до компетенції якого належить розгляд питань, що стосуються даного об'єкта промислової власності. Після цього Держпатент України надсилає державному експертові комплект матеріалів заявки для прийняття рішення щодо віднесення об'єкта промислової власності до державної таємниці.

Державний експерт надсилає своє рішення до Держпатенту України протягом двох місяців від дати одержання ним матеріалів заявки.

Стосовно заявки на об'єкт промислової власності, щодо якої державний експерт прийняв рішення про недоцільність віднесення цього об'єкта до державної таємниці, проводиться експертиза відповідно до вимог законодавства України про охорону промислової власності.

У разі позитивного рішення експертизи Держпатенту України щодо заявки на об'єкт промислової власності, який за рішенням державного експерта віднесений до державної таємниці, Держпатент України повідомляє про це відповідного державного експерта. Державний експерт у своєму рішенні, яке надсилається до Держпатенту України протягом двох місяців від дати одержання ним зазначеного повідомлення, визначає державний орган (державні органи), якому надається право приймати рішення щодо кола підприємств, установ, організацій, що матимуть доступ до секретного об'єкта промислової власності.

На підставі позитивного рішення експертизи щодо заявки на секретний об'єкт промислової власності Держпатент України видає заявникові посвідчення, яке засвідчує авторство, пріоритет, право на використання винаходу і право на одержання грошової компенсації. Посвідчення діє протягом строку засекречування об'єкта промислової власності, але не довше від терміну дії патенту для відповідного об'єкта промислової власності, встановленого законодавством України про охорону промислової власності. Разом з вищезазначеним посвідченням Держпатент України видає заявникові копію рішення державного експерта.

8. За дії, пов'язані з поданням і розглядом заявок на секретний об'єкт промислової власності, сплачуються збори відповідно до чинного законодавства України.

Збори за видачу і підтримку чинності посвідчення на секретний об'єкт промислової власності не сплачуються.

9. Грошова компенсація сплачується заявникові одноразово державним органом, що його визначив державний експерт у своєму рішенні. Грошова компенсація враховує: доходи, не одержані заявником у зв'язку з обмеженням його права власності на секретний об'єкт промислової власності, покриття витрат заявника на сплату зборів, а також на виплату авторові секретного винаходу (якщо він не є заявником) заохочувальної винагороди. Заохочувальна винагорода виплачується авторові заявником у місячний термін від дати одержання останнім зазначеної грошової компенсації. Розмір винагороди за один винахід (незалежно від кількості авторів) становить три неоподатковувані мінімуми заробітної плати.

Авторам секретних корисних моделей, промислових зразків, а також винаходів, по заявках на які експертиза по суті не проводилась, заохочувальна винагорода не виплачується.

10. Підприємства, установи, організації, які використовують секретний об'єкт промислової власності, укладають ліцензійний договір із заявником. Зазначений ліцензійний договір має бути зареєстрований державним органом, що його визначив державний експерт у своєму рішенні. Без реєстрації ліцензійний договір вважається недійсним.

11. У разі укладання договору на розробку і виробництво продукції з використанням секретних об'єктів промислової власності, на які видано посвідчення, замовник забезпечує придбання ліцензій та виділяє необхідні для цього кошти.

Якщо досягти згоди із заявником неможливо, Кабінет Міністрів України має право дозволити замовникові зазначеної продукції використання секретного об'єкта промислової власності без згоди заявника, але з виплатою йому відповідної компенсації. Спори щодо умов видачі дозволу і виплати компенсації та її розміру розв'язуються у судовому порядку.

12. За використання секретних об'єктів промислової власності авторам, які не є заявниками, виплачується винагорода. Винагороду виплачує заявник, який використовує секретний об'єкт промислової власності у своєму виробництві або надає ліцензію на його використання.

Виплата винагороди здійснюється за рахунок коштів заявника.

Розмір винагороди та порядок її виплати встановлюються відповідно до законодавства України про охорону промислової власності.

13. Питання щодо зміни встановленого ступеня секретності об'єкта промислової власності переглядається відповідним державним експертом не рідше одного разу на три роки.

На клопотання заявника такий перегляд може здійснюватися частіше, але не більше одного разу на рік.

Відповідне рішення державного експерта надсилається заявникові протягом двох місяців від дати одержання зазначеного клопотання.

Щодо секретних об'єктів промислової власності, створених у процесі виконання договорів на розробку і виробництво продукції з використанням таких об'єктів, рішення державного експерта узгоджується із замовником цієї продукції.

14. Заявник, який отримав посвідчення на секретний об'єкт промислової власності, протягом одного року з дати одержання ним рішення державного експерта про розсекречування цього об'єкта має право подати до Держпатенту України у встановленому порядку клопотання про видачу патенту на період, що залишився до закінчення терміну дії патенту для відповідного об'єкта промислової власності, встановленого законодавством України про охорону промислової власності, якщо інше не передбачено договором між заявником і автором об'єкта промислової власності.

Клопотання, що надійшло після закінчення зазначеного терміну, не розглядається.

15. Особливості застосування цього Положення визначаються Держкомсекретів України разом з Держпатентом України.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про затвердження положень щодо захисту прав споживачів

Верховна Рада України **постановляє:**

Відповідно до Закону України «Про захист прав споживачів» затвердити:

Положення про порядок тимчасового припинення діяльності підприємств сфери торгівлі, громадського харчування і послуг, які систематично реалізують недоброякісні товари, порушують правила торгівлі та надання послуг, умови зберігання і транспортування товарів;

Положення про порядок вилучення неякісних товарів, документів та інших предметів, що свідчать про порушення прав споживачів;

Положення про порядок припинення (заборони) господарюючими суб'єктами відвантаження, реалізації (продажу) і виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг, що не відповідають вимогам нормативних документів.

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ.

м.Київ,
25 січня 1995 року.

ПОЛОЖЕННЯ

Про порядок тимчасового припинення діяльності підприємств сфери торгівлі, громадського харчування і послуг, які систематично реалізують недоброякісні товари, порушують правила торгівлі та надання послуг, умови зберігання і транспортування товарів

1. Це Положення визначає порядок прийняття рішень державними органами у справах захисту прав споживачів про тимчасове припинення діяльності підприємств (їх об'єднань), установ, організацій незалежно від форм власності, громадян-підприємців та іноземних юридичних осіб, що здійснюють підприємницьку діяльність на території України у сфері торгівлі, громадського харчування і послуг (далі — господарюючі суб'єкти).

2. Рішення про тимчасове припинення діяльності господарюючих суб'єктів приймається з метою усунення господарюючими суб'єктами причин, внаслідок яких систематично реалізуються (виробляються) недоброякісні товари, порушуються правила торгівлі та надання послуг, не додержуються умови зберігання і транспортування товарів.

3. Діяльність господарюючих суб'єктів тимчасово припиняється у разі, коли інші заходи впливу не дали чи не дадуть належних результатів, зокрема:

а) повторного виявлення протягом 90 календарних днів одного й того ж порушення, а саме:

реалізації (виробництва) товарів і надання послуг, які не відповідають вимогам нормативних документів або не мають документів, що підтверджують їх належну якість;

обману споживачів (обважування, обмірювання, обрахування, використання засобів вимірювання, що не відповідають вимогам нормативних документів, завищення цін тощо);

продажу товарів за готівку зі складів, баз, підсобних приміщень цих суб'єктів, а також приховування товарів від покупців чи штучного створення перешкод для їх придбання;

продажу товарів (надання послуг) без видачі документа, що засвідчує факт їх купівлі (одержання послуги);

недодержання вимог нормативних документів щодо обміну товарів;

недодержання вимог нормативних документів, які регламентують порядок виробництва, зберігання, транспортування, реалізації товарів, надання послуг, що може спричинити заподіяння шкоди життю, здоров'ю чи майну споживачів;

б) виявлення недоліків, причини яких не можуть бути усунуті негайно, а подальша діяльність господарюючого суб'єкта може заподіяти шкоду життю, здоров'ю чи майну споживачів;

в) невиконання господарюючими суб'єктами приписів державних органів у справах захисту прав споживачів про припинення порушень прав споживачів.

4. Рішення про тимчасове припинення діяльності господарюючого суб'єкта приймається на підставі акта перевірки і оформляється приписом державного органу у справах захисту прав споживачів. Копія цього припису надсилається господарюючому суб'єкту або вручається його представникові, а також надсилається власнику господарюючого суб'єкта або уповноваженому ним органові, який здійснює управління майном господарюючого суб'єкта.

5. У разі повторного протягом 365 календарних днів тимчасового припинення діяльності господарюючого суб'єкта державний орган у справах захисту прав споживачів зобов'язаний залежно від форми власності господарюючого суб'єкта та інших конкретних обставин порушити перед його власником або уповноваженим ним органом, що здійснює управління майном господарюючого суб'єкта, питання про усунення керівника господарюючого суб'єкта з посади, яку він займає, або перед відповідним органом — про скасування державної реєстрації або спеціального дозволу (ліцензії) на здійснення відповідного виду підприємницької діяльності.

6. Тимчасове припинення діяльності господарюючого суб'єкта передбачає зупинення на певний час (до усунення виявлених недоліків) роботи структурних підрозділів (секцій, відділів, складів, цехів тощо), пов'язаної з обслуговуванням споживачів і реалізацією (виробництвом) товарів. У разі неможливості здійснити це — тимчасово припиняється діяльність суб'єкта в цілому.

В разі необхідності відповідні приміщення господарюючого суб'єкта опломбовуються згідно з інструкцією про порядок опломбовування виробничих, складських, торговельних та інших приміщень, а також неправильних, несправних і таких, що не мають відповідного клейма, чи з порушеними термінами повірки вимірювальних приладів, затведжуваною Державним комітетом України у справах захисту прав споживачів.

7. Рішення про тимчасове припинення діяльності господарюючого суб'єкта підлягає виконанню у визначений ньому термін.

8. Не допускається тимчасове припинення діяльності господарюючого суб'єкта, який здійснює роздрібний продаж продовольчих товарів першої необхідності та є єдиним у населеному пункті. У разі повторного виявлення порушень, зазначених у пункті 3 цього Положення, у встановленому порядку вносяться пропозиції про усунення винних осіб з посад, які вони займають, або про застосування до них, крім заходів, передбачених у пункті 5 цього Положення, заходів впливу, передбачених чинним законодавством.

9. У разі невиконання рішення про тимчасове припинення діяльності господарюючого суб'єкта винні особи несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

10. Відновлення діяльності господарюючого суб'єкта здійснюється з письмового дозволу державного органу у справах захисту прав споживачів, який прийняв рішення про тимчасове припинення його діяльності, або вищого органу.

Розгляд питання про відновлення діяльності господарюючого суб'єкта здійснюється не пізніш як на другий робочий день після отримання письмового повідомлення про усунення виявлених недоліків.

Витрати, пов'язані з відновленням діяльності господарюючого суб'єкта, відносяться на рахунок цього суб'єкта.

11. Державний орган у справах захисту прав споживачів, який прийняв рішення про тимчасове припинення діяльності господарюючого суб'єкта або скасування такого рішення, надсилає у триденний термін відповідну інформацію органові місцевого самоврядування, на території якого знаходиться господарюючий суб'єкт.

12. Рішення про тимчасове припинення діяльності господарюючого суб'єкта може бути оскаржено в порядку, визначеному законодавством.

13. У разі прийняття необгрунтованого рішення про тимчасове припинення або відновлення діяльності господарюючого суб'єкта винні в цьому органи та службові особи несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

ПОЛОЖЕННЯ

Про порядок вилучення неякісних товарів, документів та інших предметів, що свідчать про порушення прав споживачів

1. Це Положення визначає порядок вилучення державними органами у справах захисту прав споживачів та їх службовими особами неякісних товарів, документів та інших предметів, що свідчать про порушення прав споживачів, у підприємств (їх об'єднань), установ, організацій незалежно від форм власності, громадян-підприємців та іноземних юридичних осіб, що здійснюють підприємницьку діяльність на території України у сфері торгівлі, громадського харчування і послуг (далі — господарюючі суб'єкти).

2. Вилученню з обороту підлягають партії товарів, якість яких не відповідає вимогам нормативних документів, а їх недоліки не можуть бути усунуті на місці.

3. Вилученню підлягають:

а) документи, що свідчать про порушення прав споживачів (товарно-транспортна накладна, документ, що посвідчує (підтверджує) якість, сертифікат, технічний паспорт, цінник, ярлик, калькуляційна і технологічна картка тощо), як правило, в оригіналі або копії, засвідченої у встановленому порядку;

б) предмети — засоби вимірювання, що не відповідають вимогам нормативних документів (склянки, мірні циліндри, метри, гирі, вимірювальні прилади тощо), а також окремі екземпляри неякісних товарів.

4. Рішення про вилучення з обороту партії неякісних товарів приймається:

службовою особою державного органу у справах захисту прав споживачів — стосовно товарів, недоліки яких виявлено безпосередньо під час перевірки якості товарів у господарюючого суб'єкта;

державним органом у справах захисту прав споживачів — стосовно товарів, недоліки яких виявлено в результаті дослідження (експертизи) їх якості за зразками, відібраними у встановленому порядку у господарюючого суб'єкта.

Рішення службової особи державного органу у справах захисту прав споживачів про вилучення з обороту партії неякісних товарів оформляється у вигляді припису, який є невід'ємною частиною акта перевірки якості товарів у господарюючого суб'єкта. Форма припису затверджується Державним комітетом України у справах захисту прав споживачів.

Рішення державного органу у справах захисту прав споживачів про вилучення з обороту партії неякісних товарів приймається на підставі акта перевірки якості товарів у господарюючого суб'єкта службовою особою цього органу, результатів дослідження (експертизи) за зразками, відібраними у встановленому порядку, та інших документів, пов'язаних з цією перевіркою, і оформляється у вигляді припису. Форма припису затверджується Державним комітетом України у справах захисту прав споживачів.

5. Виконання рішення про вилучення з обороту партії неякісних товарів забезпечується:

а) стосовно товарів вітчизняного виробництва, які не відповідають вимогам нормативних документів щодо безпеки для життя, здоров'я, майна споживачів чи навколишнього природного середовища (далі — небезпечні товари), — господарюючим суб'єктом, який їх виробив; стосовно товарів іноземного виробництва з такими ж недоліками — господарюючим суб'єктом, що одержав цю партію першим на споживчому ринку України;

б) стосовно товарів будь-якого походження, крім наведених у підпункті «а» цього пункту, — господарюючим суб'єктом, у якого виявлено такі товари під час перевірки їх якості.

6. Одержавши рішення державного органу у справах захисту прав споживачів про вилучення з обороту партії небезпечних товарів, господарюючий суб'єкт, який їх виробив або першим одержав за імпортною поставкою, повинен:

негайно припинити виробництво (реалізацію) небезпечних товарів до усунення причин, що зумовили появу недоліків, або зняти їх з виробництва (реалізації) з повідомленням через центральне періодичне друковане видання, центральне радіомовлення (не менше трьох разів по кожному з цих засобів інформації) і центральне телебачення (не менше двох разів) про вилучення їх з обороту і відкликання від споживачів, про порядок повернення цих товарів та відшкодування збитків споживачам і господарюючим суб'єктам. При цьому відповідні телерадіоорганізації зобов'язані надавати таку можливість негайно, а друковані видання — не пізніше наступного дня після звернення господарюючого суб'єкта;

у триденний термін з дня одержання рішення надіслати всім господарюючим суб'єктам, яким було відвантажено (реалізовано) партії небезпечних товарів, письмове повідомлення про їх вилучення з обороту та повернення.

7. Обов'язок щодо пошуку господарюючого суб'єкта, який виробив або першим одержав за імпортною поставкою партію небезпечних товарів, покладається на господарюючого суб'єкта, у якого ці товари виявлено.

(Закінчення на 12-й стор.).

Про затвердження положень щодо захисту прав споживачів

(Початок на 11-й стор.).

У разі неможливості відшукати господарюючий суб'єкт, що виробив або першим одержав за імпортною поставкою зазначені товари, відповідальність за їх повне і повсюдне вилучення з обороту і відкликання від споживачів та проведення пов'язаних з цим заходів покладається на господарюючий суб'єкт, який не надав відомості про господарюючий суб'єкт, від якого одержано ці товари. У цьому разі державний орган у справах захисту прав споживачів повідомляє безплатно через центральні засоби масової інформації про заборону господарюючим суб'єктам відвантажувати та реалізовувати (продавати) небезпечні товари і про відкликання їх від споживачів. Пов'язані з цим витрати засобам масової інформації відшкодовуються господарюючим суб'єктом, який забезпечує виконання рішення державного органу у справах захисту прав споживачів.

8. Господарюючий суб'єкт, що несе відповідальність за вилучення партії неякісних товарів, у тому числі небезпечних, зобов'язаний вжити заходів до усунення виявлених недоліків шляхом доробки товару, а у разі коли це зробити неможливо — переробити, утилізувати чи знищити (далі — використати або знешкодити) цей товар з оформленням відповідних документів.

9. Вилучення партії небезпечних товарів з обороту провадиться шляхом повернення останніх господарюючому суб'єкту, що їх виробив або першим одержав за імпортною поставкою, для подальшого використання або знешкодження.

10. Споживач має право повернути небезпечний товар як господарюючому суб'єкту, що його виробив чи першим одержав за імпортною поставкою, так і господарюючому суб'єкту, що реалізував йому такий товар.

11. Господарюючий суб'єкт, який забезпечує виконання рішення державного органу у справах захисту прав споживачів, зобов'язаний відшкодувати споживачеві, господарюючому суб'єктові сфери торгівлі, громадського харчування і послуг усі збитки, пов'язані з реалізацією небезпечних товарів, їх вилученням з обороту та відкликанням від споживачів.

12. Господарюючий суб'єкт, який забезпечує виконання рішення державного органу у справах захисту прав споживачів про вилучення з обороту партії неякісних товарів, повинен не пізніше місячного терміну повідомити зазначений орган про виконання рішення з документальним підтвердженням вилучення з обороту неякісних товарів, їх використання або знешкодження.

Господарюючий суб'єкт, який забезпечує виконання рішення державного органу у справах захисту прав споживачів про вилучення з обороту небезпечних товарів та відкликання їх від споживачів, повинен не пізніше 10-денного терміну проінформувати цей орган про вжиті заходи з наступним (не пізніше тримісячного терміну) повідомленням про виконання рішення з документальним підтвердженням вилучення з обороту та відкликання від споживачів небезпечних товарів, їх використання або знешкодження.

13. У разі невиконання господарюючим суб'єктом рішення державного органу у справах захисту прав споживачів про вилучення з обороту і відкликання від споживачів неякісних (небезпечних) товарів винні особи несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

14. Вилучення документів і предметів, передбачених підпунктами «а» і «б» пункту 3 цього Положення (далі — документи і предмети, що свідчать про порушення прав споживачів), провадиться службовими особами державних органів у справах захисту прав споживачів під час перевірки якості товарів або додержання правил обслуговування споживачів у господарюючих суб'єктів сфери торгівлі, громадського харчування і послуг на підставі акта, форма якого затверджується Державним комітетом України у справах захисту прав споживачів.

15. Вилученню підлягають усі виявлені під час перевірки засоби вимірювання, що не відповідають вимогам нормативних документів, і, як правило, в одиничних екземплярах неякісні товари.

16. Вилучені у господарюючого суб'єкта предмети, що свідчать про порушення прав споживачів, упаковуються на місці відбору і опломбовуються або опечатуються службовою особою державного органу у справах захисту прав споживачів.

17. Вилучені у господарюючого суб'єкта документи і предмети, що свідчать про порушення прав споживачів, використовуються державним органом у справах захисту прав споживачів для прийняття обгрунтованого рішення за матеріалами перевірки або передаються разом з іншими документами органам дізнання чи попереднього слідства.

18. За збереження вилучених документів і предметів, що свідчать про порушення прав споживачів, відповідає службова особа, яка їх вилучила.

19. Оплата вартості вилучених предметів, що свідчать про порушення прав споживачів, їх упакування і транспортування провадиться за рахунок господарюючого суб'єкта, в якого їх було вилучено.

Списання вилучених предметів здійснюється господарюючим суб'єктом на підставі акта вилучення документів і предметів.

20. Вилучені документи і екземпляри неякісних товарів повертаються службовою особою господарюючому суб'єкту, крім випадків, коли їх було передано органам дізнання чи попердного слідства. Повернуті екземпляри неякісних товарів оприбутковуються господарюючим суб'єктом накладною із зазначенням: повернення після вилучення. Один примірник прибуткової накладної видається службовій особі.

Вилучені засоби вимірювання, що не відповідають вимогам нормативних документів (крім вагів), екземпляри неякісних товарів, що містять сторонні домішки, поверненню не підлягають.

21. Державні органи у справах захисту прав споживачів ведуть облік вилучених з обороту партій неякісних товарів, документів і предметів, що свідчать про порушення прав споживачів. Підставою для списання цими органами вилучених документів і предметів є письмове підтвердження (прибуткова накладна та ін.) про їх одержання господарюючим суб'єктом, у якого їх було вилучено, акти про їх передачу органу дізнання чи попереднього слідства або про знищення цих документів і предметів.

22. Вилучення у господарюючого суб'єкта неякісних товарів, документів і предметів, що свідчать про порушення прав споживачів, не звільняє його від відповідальності згідно з чинним законодавством.

23. Рішення державного органу у справах захисту прав споживачів або його службової особи про вилучення неякісних товарів, документів і предметів, що свідчать про порушення прав споживачів, може бути оскаржено в порядку, визначеному законодавством.

ПОЛОЖЕННЯ

Про порядок припинення (заборони) господарюючими суб'єктами відвантаження, реалізації (продажу) і виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг, що не відповідають вимогам нормативних документів

1. Це Положення визначає порядок припинення (заборони) державними органами у справах захисту прав споживачів та їх службовими особами відвантаження, реалізації (продажу) і виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг, що не відповідають вимогам нормативних документів, підприємствами (їх об'єднаннями), установами, організаціями незалежно від форм власності, громадянами-підприємцями та іноземними юридичними особами, що здійснюють підприємницьку діяльність на території України у сфері виробництва товарів, торгівлі, громадського харчування і послуг (далі — господарюючі суб'єкти).

2. Рішення про припинення (заборону) господарюючим суб'єктом відвантаження, реалізації (продажу) і виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг, що не відповідають вимогам нормативних документів, приймається з метою запобігання порушенням прав споживачів на безпеку, належну якість товарів (робіт, послуг) та на необхідну, доступну і достовірну інформацію про товари, а також заподіянню шкоди цими товарами (роботами, послугами) життю, здоров'ю, майну споживачів чи навколишньому природному середовищу.

3. Рішення про припинення (заборону) відвантаження, реалізації (продажу) товарів, виконання робіт і надання послуг приймається службовою особою державного органу у справах захисту прав споживачів у разі виявлення безпосередньо під час перевірки діяльності господарюючого суб'єкта сфери торгівлі, громадського харчування і послуг:

а) товарів, робіт, послуг, якість яких не відповідає вимогам нормативних документів;

б) порушень умов зберігання, транспортування, реалізації (продажу) товарів, виконання робіт і надання послуг, які впливають на погіршення якості товарів, робіт, послуг або створюють небезпеку для життя, здоров'я споживачів, можуть заподіяти шкоду їх майну або навколишньому природному середовищу;

в) відсутності документів, що посвідчують (підтверджують) належну якість та безпеку товарів, робіт, послуг.

Рішення службової особи оформляється у вигляді припису, який є невід'ємною частиною акта перевірки. Форма акта затверджується Державним комітетом України у справах захисту прав споживачів.

4. Державний орган у справах захисту прав споживачів приймає рішення:

а) про припинення (заборону) відвантаження, реалізації (продажу) і виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг господарюючими суб'єктами сфери торгівлі, громадського харчування і послуг у разі виявлення:

товарів, робіт, послуг, недоліки яких мають системний чи поширений характер або виявлені внаслідок дослідження (експертизи) чи аналізу інших матеріалів, пов'язаних з перевіркою, проведеною службовою особою цього органу;

причин, наявність яких не дозволяє відвантажувати, реалізовувати (продавати) і виробляти товари, продовжувати виконання робіт і надання послуг згідно з вимогами нормативних документів, а їх усунення потребує тривалого часу та здійснення комплексу організаційно-технічних заходів;

б) про припинення (заборону) відвантаження і реалізації господарюючими суб'єктами сфери виробництва товарів, які:

створюють небезпеку для життя, здоров'я споживачів чи можуть заподіяти шкоду їх майну або навколишньому природному середовищу;

мають виробничі недоліки, які виявлено повторно протягом року або характер яких свідчить про їх поширеність.

Рішення державного органу у справах захисту прав споживачів приймається на підставі акта перевірки службовою особою цього органу господарюючого суб'єкта сфери торгівлі, громадського харчування і послуг, результатів дослідження (експертизи) якості товарів, робіт, послуг, а також інших матеріалів цієї перевірки і оформляється у вигляді припису, форма якого затверджується Державним комітетом України у справах захисту прав споживачів.

5. Партії товарів, відвантаження, реалізацію (продаж) яких припинено (заборонено), а їх недоліки не можуть бути усунуті безпосередньо у господарюючого суб'єкта сфери торгівлі, громадського харчування і послуг, підлягають вилученню з обороту у встановленому порядку.

6. Відвантаження, реалізація (продаж) і виробництво товарів, виконання робіт і надання послуг, що не відповідають вимогам нормативних документів, припиняються господарюючим суб'єктом відразу після одержання ним рішення державного органу у справах захисту прав споживачів або його службової особи.

7. У разі невиконання господарюючим суб'єктом рішення про припинення (заборону) відвантаження, реалізації (продажу) і виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг, що не відповідають вимогам нормативних документів, винні особи несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

8. Відновлення відвантаження, реалізації (продажу) і виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг здійснюється з письмового дозволу державного органу у справах захисту прав споживачів на підставі:

повторної перевірки службовою особою цього органу у господарюючого суб'єкта сфери торгівлі, громадського харчування і послуг якості товарів, робіт і послуг, що не відповідали вимогам нормативних документів, а також здійснення заходів щодо усунення недоліків, виявлених попередньою перевіркою;

контрольної перевірки службовою особою цього органу за участю представника територіального органу Держстандарту України у господарюючого суб'єкта сфери виробництва якості товарів, відвантаження і реалізацію яких було припинено (заборонено). Контрольна перевірка здійснюється на складі готової продукції чи в експедиції. В разі неможливості представника територіального органу Держстандарту України взяти участь у контрольній перевірці ця перевірка здійснюється службовою особою державного органу у справах захисту прав споживачів самостійно.

Рішення про проведення повторної чи контрольної перевірки приймає державний орган у справах захисту прав споживачів на другий робочий день після отримання письмового повідомлення господарюючого суб'єкта про усунення недоліків. Витрати, пов'язані з проведенням цих перевірок, відносяться на рахунок господарюючого суб'єкта.

9. У разі припинення (заборони) відвантаження і реалізації товарів господарюючим суб'єктом сфери виробництва державний орган у справах захисту прав споживачів повідомляє про виявлені порушення орган державного нагляду за додержанням стандартів, норм і правил для вжиття відповідних заходів.

10. Рішення про припинення (заборону) господарюючим суб'єктом відвантаження, реалізації (продажу) і виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг, що не відповідають вимогам нормативних документів, може бути оскаржено в порядку, визначеному законодавством.

11. У разі прийняття необгрунтованого рішення про припинення (заборону) або відновлення господарюючим суб'єктом відвантаження, реалізації (продажу) і виробництва товарів, виконання робіт і надання послуг винні в цьому органи та службові особи несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

Спільне українсько-німецьке підприємство Authorized Dealer

Німецький стандарт якості!

486DX-40 VLB, 4MB RAM, 260 MB HDD, SVGA 1 MB VLB, 1024x768 0.28 LR, NI $1176

486DX2-66, VLB, 4MB RAM, 420MB HDD, SVGA 1 MB VLB, 1024x768 0.28 LR, NI $1290

486DX2-80 VLB, 4MB RAM, 540 MB HDD, SVGA 1 MB VLB, 1024x768 0.28 LR, NI $1391

Pentium-90 PCI, 8MB RAM, 540 MB HDD, SVGA 1 MB, 1024x768 0.28 LR, NI $2582

Star LC-90 $154 EPSON LX-100 $199

Star LC-15 $297 EPSON LX-1050+ $345

Star SJ-144 Color $365 EPSON FX-1170 $530

Star WinType 4000 Laser $615 EPSON EPL-5200 Laser $850

А також інші принтери, сканери, комплектуючі, Multi Media
Київ, вул. Червоноармійська, 57/3, тел./факс (044) 227-51-43, 220-13-96.

САМЫЙ КРУПНЫЙ СКЛАД

запасных частей к болгарским погрузчикам

- около **150** наименований з/ч по каталогам "БАЛКАНКАРА"
- а также авто- и электропогрузчики:
  - ДВ 1788.33 (грузоподъемность - 3 т.)
  - ДВ 1621.28 (г/п - 1,25 т., работа в ж/д вагонах)
  - ЕВ 818.56 (г/п - 1 т., 3-х сторонняя обработка груза)
- электротельферы г/п 0,5 - 5 т.

Постоянно в продаже:
ТЕЛЕЖКИ ГИДРАВЛИЧЕСКИЕ (2т) для магазинов, складов, баз.
Покупаем списанные погрузчики

348047, Луганск, ул. Кошевого, 32
Факс: (0642) 54-73-02 Телекс: 118028 START UX
Тел.: 54-70-72, 54-03-45, 54-01-02, 54-00-71

Укрпроизводствснабторг

поставляет с базы в Киеве промышленное оборудование:

Электропогрузчики ЭП-103КО-3,3 (щелочные) г/п 1т
Передвижные компрессорные станции ПР-12, ПР-6 (дизельные).
Компрессоры для цементо-муковозов ВР-8/2,2.
Компрессоры для аэрозольтранспорта сыпучих 2ВД-12/2,5.
Муковозы К4АМГ на базе ЗИЛ-130, г/п 9,5 т.

Тел.: 220-81-70, 227-20-44. Факс 220-80-34.

Реализуем изделия из полиэтилена:

- ПАКЕТЫ П/ЭТИЛЕНОВЫЕ
- ОБЛОЖКИ Д/ ТЕТРАД.
- ПЛЕНКУ П/ЭТИЛЕНОВЫЕ
- ТРУБЫ П/ЭТИЛ.

КУПИМ:
- ПОЛИЭТИЛЕН В/Д ГРАН. 15803-020
- ОТХОДЫ П/Э В СЛИТКАХ

ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ ДИЛЕРОВ

в Луганске:
Тел.: (0642) 54-15-90, 54-41-09, 54-90-24 Факс: (0642) 54-73-02.
Тел. пред. в Москве: (095) 215-85-28, 215-58-30

До відома акціонерів АТ «Галол»

Загальні збори акціонерів АТ «Галол» відбудуться 23 березня 1995 року у приміщенні заводоуправління за адресою: м. Дрогобич, вул. Тураша, 15.

Порядок денний:

1. Звіт правління та ревізійної комісії про діяльність товариства за 1994 рік.
2. Про основні напрями діяльності АТ «Галол» та виробничо-фінансовий план на 1995 рік.
3. Розмір та порядок виплати дивідендів.
4. Різне.

Початок зборів о 14 години.

Телефони для довідок: 9-71-22; 9-71-01; 3-72-11.

Российско-украинской фирмой «РОСУ»

производятся прямые поставки из Тольятти и Набережных Челнов запасных частей к автомобилям ВАЗ, КамАЗ всех модификаций.

Фирма продает запчасти, а также принимает заявки на их поставку в двухнедельный срок.
Цены — ниже рыночных.

Фирма реализует:

к автомобилям КамАЗ: коленчатые валы в сборе, диски сцепления, энергоаккумуляторы, радиаторы, блоки цилиндров, головки в сборе, передачи гл. сред. заднего моста, делители, коробки передач, топливные насосы, синхронизаторы всех видов и т.д.;

к автомобилям ВАЗ: карбюраторы, пружины, амортизаторы и стойки, двигатели, коробки передач 4-х и 5-ступенчатые, передние подвески, задние мосты в сборе, редукторы, блоки цилиндров, головки блока, кузовные детали и т.д.

С 1.01.1995 г. цены снижены на 20%.
Фирма реализует товары за наличный и безналичный расчет. Возможен бартер на ТНП или продукты питания.
Отгрузка запчастей самовывозом.

Обращаться по адресу: 255240 г.Вышгород Киевской области, площадка ГАЭС, РТП.
Тел. (04496): 5-64-92, 5-21-82. Для Киева 431-64-92.
245110, г.Шостка Сумской области, ул.Луначарского, д.1, кв. 3;
тел. (05449) 2-35-81; факс (05449) 2-01-15.

Предприятие ТАЛАН

Мы производим и реализуем ***рабочую одежду и обувь***
высокое качество за умеренную цену

Возможна доставка
г. Ромны, ул. Тельмана, 24:
Факс (05448) 3-15-70;
тел.: 3-18-05; 3-15-32.

Концерн «Укрпроминвест»

реализует со склада в г. Киеве

кофе жареный в зернах

Тел. (044) 264-94-42

Механический завод изготовляет и реализует:

— ножницы гильотинные Н-478 (размеры разрезаемого листа: толщина—16 мм, ширина — 2200 мм);
— дымососы ДН-9 (производительность 15800 куб.м за час, электродвигатель — 18,5 кВт, 1500 об/мин.);
— стропы чалочные грузоподъемностью 6,3 тонны.

Адрес предприятия:
250015, г. Чернигов, ул. Любченко, 15.
Тел.: 5-30-73, 2-61-94; телетайп 192168 «Марс».

Вниманию руководителей транспортных организаций и частных лиц

Реализуем со склада в Чернигове:

ГАЗОБАЛЛОННОЕ ОБОРУДОВАНИЕ НА СЖАТЫЙ ГАЗ для пассажирских автобусов, автомобилей ЗИЛ, ГАЗ. В комплекте 8 ОБЛЕГЧЕННЫХ баллонов.
Прокладки под головку блока цилиндров автомобилей ГАЗ, ВАЗ, «Москвич».

Обращаться по телефону (8-046-22) 3-45-53.

Бухгалтерський програмний комплекс «Дебет Плюс»

призер всеукраїнського конкурсу

- — всі розділи обліку;
- — потужна аналітика;
- — валютний облік.

НАШ КОМПЛЕКС ДЛЯ НАЙВИБАГЛИВІШИХ КЛІЄНТІВ.
252006, Київ-6, вул. Тверська,6, кім.311. Тел./факс (044) 269-11-31.

Фирма "ВЕНА" продает

СТЕКЛОТКАНЬ

различных марок

ВОЗМОЖНА ДОСТАВКА

Тел. в г. Чернигове (04622) 7-32-62, 7-38-29; факс 7-25-87.

ФИНАНСОВАЯ ГРУППА КОНВЕРТИРУЕТ

БЕЗНАЛИЧНЫЕ КАРБОВАНЦЫ В НАЛИЧНЫЕ ДОЛЛАРЫ И РУБЛИ

ПРОПЛАЧИВАЕТ КОНТРАКТЫ ПО РОССИИ И ЗА РУБЕЖ ЗА НАЛИЧНЫЕ И БЕЗНАЛИЧНЫЕ ДОЛЛАРЫ И РУБЛИ

(095) 206-7923
ТЕЛ. (095) 924-4032

Фирма «Ятрань»

реализует пишущие машинки с любыми шрифтами.

Тел. (044) 412-16-70.

КОНДИТЕРСКИЕ ИЗДЕЛИЯ оптом и мелким оптом со складов в Киеве:
конфеты, печенье, вафли,

карамель, шоколад, батончики, холодок, жвачки...
Тел./факс (044) 290-02-03.

Арбитражный суд Луганской области возбудил дело № 182/9 по заявлению АБ «Углепрогрессбанк» (г.Луганск) о признании банкротом малого совместного предприятия «Научно-производственная фирма «Зевс», расположенного по адресу. 348011, г.Луганск, ул.Херсонская, д.3, расчетный счет № 609406 в ОПЕРУ Луганского областного управления Сберегательного банка Украины.

Кредиторам, а также возможным санаторам заявления с имущественными требованиями к должнику направлять в месячный срок с момента публикации этого объявления по адресу: 348000, г.Луганск, площадь Героев Великой Отечественной войны, 3-А, Арбитражный суд Луганской области.

Реклама в газете «Голос України». Телефон 141-89-34 Факс 449-85-62.

У номер!

● *Київ*

В Українського центру велике майбутнє

У Києві відбулось урочисте відкриття Українського центру сертифікатних аукціонів. «Він стане електронним мозком для приватизаційних аукціонів центрів країни. Його відкриття означає, що Україна впевнено стає на шлях ринкової економіки», — зазначено у вітальному зверненні Президента України Леоніда Кучми до учасників урочистостей з приводу відкриття Українського центру. «Ця подія непересічна, бо йдеться про організаційний центр, покликаний сприяти вдосконаленню соціально-економічної структури нашого суспільства, виходові держави на новий виток історії», — сказав голова Фонду держмайна Юрій Єхануров.

У світовому контексті

Завтра в столичному Центрі міжнародних політичних досліджень розпочнеться дводенна міжнародна наукова конференція «Україна і проблеми безпеки», організована товариством «Знання», Фондом ім. Еберта, Інститутом міжнародних відносин. Окрім науковців, наших і російських, участь у роботі конференції візьмуть українські урядовці та посли США, Великобританії, Німеччини, Франції, Канади в Україні. Планується понад 30 виступів, доповідей, повідомлень. Із вступним словом виступить віцепрем'єр-міністр України В. Шмаров.

● *Сухиничі*

Причина зіткнення — несправність локомотива

Представники комісії Міністерства шляхів сполучення РФ, створеної для розслідування причин зіткнення потягів «Москва—Київ» і «Москва—Хмельницький» поблизу Сухиничів, заявили у п'ятницю: причиною стала експлуатація локомотива у складі київського потягу з «грубими технічними несправностями».

Комісія встановила, що машиніст київського локомотива та його помічник у процесі слідування потягу неодноразово зупиняли його для усунення неполадок. Під час чергової вимушеної зупинки на перегоні Сухиничі—Живодовка, на підйомі, потяг самовільно почав рухатися у зворотному напрямку й зіткнувся з хвостовим вагоном локомотива «Москва—Хмельницький», який стояв перед світлофором. У результаті зіткнення загинуло 4 пасажири, 12 осіб, які дістали поранення різного ступеня складності, доставлено до центральної районної лікарні Сухиничів. Четверо із них госпіталізовано. Всім потерпілим надано медичну й матеріальну допомогу. Зокрема, сім'ї загиблих одержать по 2 млн. рублів на кожного члена сім'ї. Кожен поранений одержить компенсації в розмірі 5 млн. рублів.

● *Південноукраїнськ*

У молодому місті — багато дітей

Про них постійно піклуються і міська влада, і керівництво місцевої АЕС. Чимало збудовано тут дитячих садків і шкіл. Нещодавно міська школа мистецтв одержала новий п'ятиповерховий будинок, у якому розмістилося 100 навчальних класів для 500 юних талантів.

У спортивному комплексі «Олімп» — одному з найбільших у Миколаївській області — працюють десятки секцій, куди і поспішають (на знімку) дітлахи.

Фото О.КРЕМКА. (Укрінформ).

Ярмарки

ЛУЦЬК НАВОДИТЬ МОСТИ

Минулого року приватне українсько-польське спільне підприємство «Едам-Світ» провело у Луцьку п'ять міжнародних ярмарків «Міст-94». У них взяло участь більше 100 українських фірм і 26 іноземних. Укладено вигідних угод на кілька десятків мільйонів доларів США. «Міст» ввійшов у каталог міжнародних ярмарків на 1995 рік.

На прес-конференції, яку провів директор підприємства «Едам-Світ» Олексій Левченко, повідомили, що у 1995 році в Луцьку відбудеться 6 ярмарків, учасниками яких, крім українських фірм, будуть фірми Німеччини, Угорщини, Іспанії, Ізраїлю, Білорусі, Росії, Чехії, Молдови та інших країн. Значне місце відводиться польським фірмам, з якими склалися дружні і ділові стосунки. Заплановано, наприклад, що у травні пройде багатогалузевий ярмарок, де свою продукцію представлятимуть 50 різних фірм з Польщі.

Важливо, що владні структури міста і області підтримують незвичну поки що ініціативу приватного підприємства з проведення у Луцьку міжнародних ярмарків. Але є проблема з наданням виставочної площі, яку слід би вирішити якнайшвидше. Адже до першого в цьому році міжнародного будівельного ярмарку «Дім твоєї мрії» залишилося три тижні.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Конфлікт

В Одесі революційна доцільність узяла гору над законом

Нині багато хто намагається звести всю проблему до конфлікту між мером Одеси Едуардом Гурвіцем та головою Одеської обласної Ради народних депутатів Русланом Боделаном або, в кращому разі, до «війни» між міською та обласною Радами. Однак це далеко не так. Тут, по суті, стався конфлікт між законом, на який спирається міська влада, та рішенням обласної.

10 січня цього року Одеська обласна Рада народних депутатів прийняла рішення «Про порядок фінансування видатків з обласного бюджету в 1995 році». Згідно з ним Одесі залишається один відсоток з податків на добавлену вартість, на доходи підприємств, з надходжень від акцизного збору та прибуткового податку з громадян. Решту 99 відсотків податків, зібраних в Одесі, обласна Рада по суті конфіскує в міста.

Як наслідок, з 10 трильйонів карбованців, які надійшли торік, на потреби міста залишили лише 100 мільярдів. Такі дії обласного керівництва призвели до соціальної напруги в Одесі. Нині тут створено страйкові комітети, які вимагають виплати заробітної платні. А звідки її взяти, коли міський бюджет порожній.

Водночас згідно із законом увесь прибутковий податок з громадян має залишатися на місці. І коли б це було зроблено, то тих 250 мільярдів карбованців, які забрали минулого місяця в міста, з натяжкою вистачило б на виплату заробітної плати лікарям, учителям та іншим працівникам бюджетної сфери. Слід також урахувати, що населення Одеси становить 43 відсотки всього населення області.

Як зазначив у розмові народний депутат України Сергій Драгомарецький, мова має йти не про чиїсь амбіції, а про дотримання закону. Якщо закони погані, їх слід міняти, але ні в якому разі не порушувати. А правовий нігілізм на рівні обласної Ради — це небезпечний прецедент для наслідування в низах.

У цьому конкретному випадку закон на боці Одеської міськради, яка визнала нечинним рішення обласної. Дане питання розглянуто в Комісіях з питань правової політики і судово-правової реформи, з питань фінансів і банківської діяльності, юридичним відділом Верховної Ради України. Висновки однозначні: рішення обласної Ради народних депутатів у частині відрахувань від прибуткового податку з громадян скасувати як таке, що суперечить законам України.

Окремим пунктом у проекті постанови Верховної Ради, підготовленому Комісією з питань правової політики і судово-правової реформи, Генеральній прокуратурі рекомендується перевірити відповідність закону дій міністра фінансів України П. Германчука, який надіслав місцевим фінансовим органам і державним податковим інспекціям листа щодо відрахувань від загальнодержавних податків.

Незабаром питання одеського конфлікту має стати предметом обговорення на пленарному засіданні Верховної Ради України. І хоча довелося чути, що окремі депутати висловлюються на зразок: «Гурвіц має рацію, але підтримати треба Боделана», — будемо сподіватися, що де-де, а в парламенті керуватимуться передусім законами, а не емоціями чи революційною доцільністю, яка нічого доброго не приносить.

Василь ТУГЛУК.

Анархісти державу не збудують...

Подробиці

Нещодавно Юрій Шухевич — багатолітній політв'язень, син головнокомандувача УПА Романа Шухевича — був прапором УНА-УНСО і символом спадкоємності поколінь у змаганнях за незалежність України.

Останнього місяця він час від часу збирає журналістів на нежвапливі, немітингові розмови про дискредитацію організації її нинішніми лідерами. Про те, що нинішня УНА-УНСО далека від ідей націоналізму. У її «пантеоні» імена анархістів — Кропоткіна, Бакуніна, а також Муссоліні, Мао Цзедуна, Фіделя Кастро. Анархізм спрямований на розвал, а не розбудову держави і, послуговуючи цими ідеями та принципами, УНА-УНСО виховує покірних роботів або ж хуліганів. Нещодавно з почестями було поховано на Личаківському цвинтарі юнака, який загинув внаслідок пограбування кіоску. У Ходорові хлопці повечеряли в ресторані, а потім заявили, вийнявши посвідчення, що «УНСО не платить». В УНА-УНСО є свідомі люди, які готові будувати Україну, але вони розгублені. Рядові стрільці, за словами Юрія Шухевича, підтримують його, але він не прагне розколювати організацію: «Нам треба об'єднувати національні сили, а не сепаратуватися...»

Нинішні лідери організації дискредитують не тільки УНА-УНСО, а й національну ідею як таку, і це найбільше тривожить людину, яка вслід за батьком віддала цій ідеї життя. Проводом УНА-УНСО за переконаннями Юрія Шухевича, керують ворожі Україні сили через «сірих кардиналів». Розкол молодіжних організацій завжди був серед пріоритетів іноземних спецслужб.

За прогнозом Юрія Шухевича, нинішні лідери, які часто повторюють «ми прийдемо до влади», протримаються щонайбільше два роки.

— Я вірю, що буде оновлення УНСО. Моє місце — в будівництві Української держави, — резюмував розмову Юрій Шухевич.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Експрес-опитування

ЯК ВІДПОЧИВАЄМО

Нині на нас звалилося стільки усіляких проблем, що годі й казати. Буденні клопоти засмоктують дедалі більше і, здається, цьому нема кінця. З огляду на це все — невже втратила актуальність істина «не хлібом єдиним живе людина»? Адже попри все людині потрібна й духовна пожива. Тож як ми відпочиваємо, проводимо своє дозвілля?

З цими запитаннями наша кореспондентка звернулася до перехожих на вулиці.

Євгенія КАЛИТЕНКО, інженер:

— На вихідні забираємо удвох з чоловіком онуку і, звісно, бавимося з нею. А молоді відпочивають.

Дмитро ОПАНАСЕНКО, комерційний директор:

— Граю у преферанс із друзями. Якщо є «вільні» гроші, то ходимо з дружиною до магазинів, кафе, у кіно. Люблю приготувати щось смачненьке для своєї молодої жінки.

Валентина ЄРШОВА, педагог:

— Усі вихідні минають у домашніх клопотах. Бігаю по базарах у пошуках дешевих продуктів. Адже треба чимось нагодувати сім'ю. Кажучи відверто, вже й не пригадую, коли востаннє ходили з чоловіком до театру чи на якусь виставку.

Раніше все було значно простіше. Нині ж увесь вільний від роботи час забирає побут. Тож і вдовольняємося теле- та радіопередачами.

Людмила ЦИПЕНЮК, безробітна:

— Як відпочиваю? На базарі. Якщо, звісно, базар можна назвати відпочинком. Змушена торгувати всякою всячиною, аби хоч якось утримати сім'ю.

Хоча, відверто кажучи, дуже хотіла потрапити на концерти Пугачової. Але не з моїми статками. Де взяти на квиток 13 мільйонів?..

Валерій СОКОЛОВ, водій:

— Подорожую. Ні-ні, не на Гаваї. Гроші куці. Здебільшого зі столиці в село... по продукти. Тож хай живе наше село, яке не дає городянам умерти з голоду!

Анатолій НАУМЕНКО, масажист:

— Полюбляю риболовлю. Це приємний і здоровий відпочинок. Крім того, не муляєш жінці очі. А в цьому свої переваги: менше сварок.

З перехожими розмовляла Надія КУЗНЕЦОВА.

Немовлята хочуть їсти

Анатомія дефіциту

А 600 тонн «Детолакту», «Малятка», «Колобка» та інших продуктів, необхідних немовлятам з перших днів життя, лежать на заводах Української корпорації «Дитяче харчування» нереалізованими. Чому?

Українська корпорація «Дитяче харчування» звучить солідно, та тільки й того. Заснована в 1992 році, вона начебто мала б набирати обертів. Але, на жаль, цього не сталося через ряд причин. Два приватизованих заводи (Хорольський молочноконсервний комбінат дитячих продуктів, Балтський молочноконсервний завод), які ще донедавна обслуговували весь СРСР, тепер працюють на Україну. Здавалося б, цьому можна тільки радіти. Однак і тут усе лежить непродане. І все через те, що дитячі продукти, пропоновані заводами, надто дорогі.

— Торгівля, — пояснює генеральний директор корпорації Ніна Родіна, — відмовляється від продукції саме через ціну. Якщо хтось подумає, що ціни заводи завищують навмисне, то помилиться. Бо необхідна і фінська упаковка, і кокосова олія із Сінгапуру, і білок із Австралії або Німеччини та багато інших компонентів. Звичайно, купувати все це за кордоном невигідно, бо дорого. Але ми змушені, оскільки вітчизняних аналогів або нема, або вони низької якості. Звідси й ціна однієї упаковки — 100—140 тисяч карбованців. Це сьогодні. Завтра може бути ще більше. І знову не з нашої вини.

Який же вихід із ситуації бачать у корпорації?

— Ніж витрачати великі кошти на закупівлю імпортних сумішей, ліпше поставити власне виробництво на ноги. Тим більше, що вітчизняний «Детолакт» нічим не поступається американському «Семилаку». А для цього нам потрібні валютні кредити на технічне переоснащення застарілого устаткування. 9 мільйонів доларів допомоги б нам оновити лінії і робити свою продукцію на рівні кращих зразків таких, як «Вітолакт-М», «Новолакт», виробництво яких нам дуже дорого зараз обходиться. Ця проблема неодноразово порушувалася перед Кабінетом міністрів та Верховною Радою, але заходи, що вживалися, судячи із ситуації, виявилися недостатніми.

Тож, постає питання, навіщо витрачати валюту на імпортну продукцію. Доцільніше було б цю валюту спрямувати на розвиток українських підприємств з виробления дитячих продуктів, надати їм пільгові умови виробництва. Це дало б змогу повністю забезпечити немовлят та дітей раннього віку спеціальними продуктами.

Насамкінець я поцікавилася у молодих мам, якому дитячому харчуванню вони віддають перевагу. Чи за звичкою ходять до молочних кухонь, чи все-таки шукають якісь інші суміші для своїх діток.

Виявилося, що більшість мам бажала б купити своїй дитині «Детолакт». Оскільки цей замінник грудного молока не викликає діатезу і дитина п'є його із задоволенням. Але це нині дефіцит.

Людмила ГРАЧ.

Гармати — на фіксатори

Медицина

ПОНАД 100 авторських свідоцтв на винаходи має завідувач кафедри травматології, ортопедії та воєнно-польової хірургії Тернопільського медичного інституту, доктор медичних наук, професор Олексій Миколайович Єдинак.

Він — автор нових методів оперативного лікування переломів, творець оригінальних високоефективних травматологічних конструкцій та апаратів. Якщо зарубіжні травматологи користуються під час операцій так званими «особливо міцними» пластинами, які фіксуються до кістки вісімнадцятьма-двадцятьма гвинтами і масивними металевими стержнями, котрі вимагають хворобливого свердлування кістково-мозкового каналу, то професор О. Єдинак застосовує власні фіксатори, оснащені пружинами. Їх бо набагато легше переносять хворі. Переломи перебувають під безперервним стисненням або розтягом залежно від того, чого вимагає лікування. Зникає потреба у гіпсовій пов'язці, апарат з пружиною утримує кістки у правильному положенні до кінця лікування, сприяє їх швидкому зрощуванню. Система універсальна, вона може застосовуватися при переломах плеча, ліктевої і плечової кісток, гомілково-стопного суглоба. Загоювання і зрощування при використанні цих апаратів відбуваються вдвоє, а то й утроє швидше за нормативні строки.

На жаль, переважна більшість цих новинок широко не застосовується. Чому? Через неможливість їх масового випуску. Витрачаючи свої жалюгідні валютні запаси на закупівлю західного медичного обладнання, не можемо налагодити виробництво свого, яке не тільки не поступається перед зарубіжним, а й за багатьма параметрами переважає його. До цієї справи могли б узятися підприємства колишнього військово-промислового комплексу, які не знаходять застосування своєму унікальному обладнанню. Відгукніться: адже вигідна справа!

На знімку: О. Єдинак з одним із своїх апаратів.

Фото М. ЮРКІВСЬКОГО.

У номер!

• *Ужгород*

Невже чехи нас навчать борщ варити?

У місті відкрито ще один ресторан — «Ужгород». А створила його спільна україно-чеська фірма, що також має назву «Ужгород». Тут місцевих куховарів консультує кулінар Іван Лукеша, який спеціально прибув із Чехії, а за деякий час перша група працівників ресторану поїде на стажування до Чехії.

• *Донецьк*

Дав гарантію — виконуй!

Обласне товариство захисту прав споживачів звернулося з листом до генерального директора Львівського виробничого об'єднання «Кінескоп» з претензіями щодо боргу об'єднання мешканцям Донецька — приблизно 2000 кінескопів за гарантійними зобов'язаннями. Аналогічного листа надіслано й до Львівської обласної прокуратури.

• *Сімферополь*

«Джан» вдягне Крим

Презентація відомої швейної компанії «Джан» зі США відбулася в Сімферополі. Як заявив її представник Володимир Аксьонов, компанія вже три роки з успіхом веде справи в Росії, де її річний оборот вимірюється десятками мільйонів доларів. У Криму компанія через дистриб'ютера АТ «КримавтоГАЗсервіс» торгуватиме різноманітними швейними виробами власного виробництва. Прем'єр-міністр уряду республіки Анатолій Франчук, виступаючи на презентації, підкреслив важливість розвитку торгово-економічного співробітництва між Кримом і США. Цьому, за його словами, сприятиме відкриття прямої авіалінії Нью-Йорк— Сімферополь.

• *Миколаїв*

«Інгул» тече у 2000 рік

Програму збільшення обсягів продукції до 2000 року розроблено у виробничому об'єднанні «Інгул». Планується завершити підготовку виробництва до серійного випуску 32 нових видів продукції, із них 23 — найближчим часом. Це електронні годинники, автомобільний радіоприймач і автосторож, телеантена, блоки живлення і трансформатори.

ПО «Інгул» — головне підприємство в Україні по випуску трансформаторів і дроселів для побутової радіоелектронної апаратури. Більша частина його продукції призначена для наших телевізійних заводів, але чимала кількість її іде на експорт — у країни СНД і дальнього зарубіжжя. Недавно миколаївці встановили ділові контакти з рядом французьких та італійських фірм, які закупили продукцію з маркою «Інгулу».

На знімку: монтажниці Юлія Соколова і Вікторія Каратаєва демонструють установку світломузики.

Фото Олександра КРЕМКА.

• *Чернівці*

Пасажирів перевозитимуть приватники

Чернівецький міськвиконком вирішив залучати до пасажирських перевезень власників індивідуального автотранспорту. Днями мерія міста провела нараду з цією категорією водіїв, склала чіткий план дій. Перевозитимуть мешканців міста близько 80 приватників. Залучившись до цієї роботи, вони матимуть право обслуговувати й більш престижні, касові маршрути.

Окрім того, міськвиконком зобов'язався виділити їм земельну ділянку під автостоянку, ремонтні майстерні, пособляти пальним.

Мода

Немає меж фантазії модельєра

Будь-яка жінка хоче бути красивою і привабливою, тим більше у передdень майбутніх свят.

І тут фантазії немає меж... Головне — одягтися треба так, щоб сторонньому погляду відкрилося приховане, а нерідко відкрити найпривабливіше.

Це з успіхом робить відомий модельєр В'ячеслав Зайцев. Неможливо описати всю оригінальність костюмів, суконь і пальт визнаного кутюр'є. Набагато краще це передають знімки, запропоновані фотокореспондентом з Харківської області, зроблені під час показу моделей одягу В. Зайцева.

Базарний день

Ціни основних продуктів харчування на ринках України (12.02.95р.)

	Одеса	Кіровоград	Запоріжжя	Донецьк—Краматорськ	Чернівці	Київ,Лук'янівський ринок
Яловичина	250—300	170—200	150—250	200—250	190—230	300
Свинина	300—450	230—280	200—350	220—350	200—260	280
Кури	280—750	300—400	250—800	300—600	240—250	600—700
Сало	140—150	120—130	180—200	160—220	180—200	140—150
Яйця(десяток)	90—100	120	90—100	90—100	111—112	110—120
Олія (1л.)	100—110	100	80—85	100—120	120	130
Масло вершкове	600—700	600	500—550	550—620	450—500	500
Сметана	270—300	300	300—500	160—200	160	180
Сир жирний	150—160	120	150—300	90—100	85—96	140—160
Картопля	35—40	20	35—50	45—50	25	25—30
Часник	300—350	300	180	300—400	220—230	—
Морква	50—80	120	50—60	50—70	30	25
Цибуля	40—50	35	25—30	25—35	50	50
Яблука	100—200	70—90	70—150	70—150	60—80	100—120

На здобуття Державної премії України імені Т.Шевченка

ОЧЕВИДНО, ми сьогодні дуже просто розуміємо зміст цього слова й призначення слуги Божого у світі. Та й зрозуміло — атеїстичне виховання, 70-літнє існування в колоніальній провінції найжорстокішої в історії імперії. А хтось же має здійснювати отой святий зв'язок, тлумачити наше життя під Вічним Небом.

Євген Сверстюк — на дорозі до цього.

Хоча, звичайно, йтиметься в наших нотатках не про це, або, точніше, не тільки про це...

«Мама мріяла, щоб я став священиком...»

Читання висунутої на здобуття Шевченкової премії книги Є.Сверстюка «Блудні сини України», найперше викликає в пам'яті живописний твір великого нідерландця Рембрандта «Повернення блудного сина» (1663—1666). До розкриття цього біблійного образу художник прийшов у кінці своїх днів, адже то не просто сюжет з життя людини, а символ трагічного шляху її до пізнання життя. Перед нами трагедія шукань і втрат.

Крізь таку призму, певен, належить сприймати книгу Є.Сверстюка, письменника, котрий утвердив в нашій літературі нову іпостась літератора, творчість якого досліджує особистість, пізнання Бога в собі й у світі. Це конче потрібно нині, коли бачимо і зміну кольорів державних прапорів, і чуємо слова про незалежність та самостійність, але не можемо не відчувати фарисейства й не помічати рабську мімікрію частини провідників нації.

Євген Сверстюк — один з шестидесятників, учасників суспільно-культурного руху, що, тепер бачимо чітко, врятував Україну від остаточного зросійщення й відкидання на історичну околицю. І.Дзюба, І.Світличний, І.Драч, М.Вінграновський, В.Симоненко, Ліна Костенко, В.Шевчук, Алла Горська, П.Заливаха, Б.Мозолевський... Це перші. Потім піднялася нова хвиля.

Трагедія шукань і втрат... В збірці читач знайде роздуми й про Рух, і про Спілку Визволення України, і про египетський полон байдужості, в який загнана наша нація, і про тих, хто розбуджує її віковічний сон. Значна частина сторінок про найближчих авторові В.Стуса, Б.Антоненка-Давидовича, О.Мешко, П.Заливаху. Думає Є.Сверстюк про Т.Шевченка, Лесю Українку, П.Тичину. Коли треба, дає рішучу відповідь своїм опонентам: О.Солженіцину, А.Міхнику, В.Ковалю, В.Діброві.

«Ця книжка постала на хвилі нашого бурхливого часу — часу нечуваного в історії падіння ідолів. Але правда — це не уламки ідолів олжі. Правду треба вистраждати життям. І коли вам дістануться спалахи осяяння від дітknення — прихильного чи неприхильного — з моїм словом, то благословенна мить її народження». — Це з переднього слова автора «Блудних синів України» до читача. І хочеться трохи сказати про Є.Сверстюка, бо без короткої інформації про його життя й духовні пошуки не буде зрозумілим і його творчий шлях.

Народився на Волині, навчався у Львівському університеті, потім — в аспірантурі Інституту психології, викладав класичну українську літературу у Полтавському педагогічному інституті. «В джунглях університетської філософії з третіх рук, у лабіринті щоденної рутини вироблявся релігійний індиферентизм. І тільки в тюремній камері навпроти Св. Софії я остаточно прокинувся і зрозумів, що душа тужить до Вічного Неба». Вирок 12 років згодом мені вже не здавався жахним, коли зважилось, скільки людей несе кару — маску вдоволеного раба, з кривою усмішкою, скільки народилось і несе кару невольницького життя, так і не зваживши ні разу в житті бути вільним».

Євген Сверстюк не став священиком, але його творчість гармонійно вписується в діяльність носіїв Слова Божого.

«Блудні сини України» — це книжка прози. Але Євген Сверстюк — чудовий поет, хоча його твори й це удостоїлися бути в сучасній «Антології української поезії» (шість томів). Їх друкували й друкують за кордоном (зокрема, англійською, німецькою, польською мовами!) та в таких антологіях, як,наприклад, харківська — «Очима серця. Ув'язнена лірика», яка присвячена борцям за волю України.

...Десь далеко де ще живу
І живе мого серця відлуння
Дослухають лопають струни
І падають в жовту траву
Сніг паде Замітає слід
Тихнуть гарпії тануть болі
В пелюстках з далини і волі
Став примарою тихою світ
Посивіли дерева голі
А над ними пісня і міт.

Віталій АБЛІЦОВ.

Спорт

Орієнтир — на місцеві таланти

ПЕРШЕ коло чемпіонату України з футболу команда «Волинь» (Луцьк) закінчила досить невдало. Волиняни посіли 16 місце серед 18 команд вищої ліги. Впав авторитет команди серед її шанувальників в області. Для зміцнення футбольного клубу восени минулого року головним тренером став добре знаний на Волині Віталій Кварцяний. Саме під його керівництвом 1989 року «Волинь» стала чемпіоном України серед команд другої ліги. А як сьогодні готується команда до другого кола чемпіонату, як і де проходять тренувальні збори футболістів? Про це й інше — в розмові нашого власкора з президентом і головним тренером футбольного клубу «Волинь» Віталієм КВАРЦЯНИМ.

— Перший етап підготовки до другого кола чемпіонату ми проводили в Криму, — почав розповідь головний тренер. — У Саках зіграли кілька тренувальних матчів. 1:1 з криворізьким «Кривбасом» і перемогли 1:0 місцеве «Динамо». У складі команди було 27 футболістів. Я задоволений їхньою підготовкою.

— То невже нема ніяких проблем?

— Є. І багато. У нас залишаються слабкими атака і півзахист. В обороні дещо краще. Але все ж вирішили посилитися. З деяких команд України запросили кількох футболістів. Утім, перехід остаточно не оформлений, тому не називатиму їхніх прізвищ. Приємно сказати про те, що останнім часом керівники області і Луцька з увагою поставились до проблем «Волині», сприяють їх успішному вирішенню. В нашому розпорядженні заміська спортивна база, маємо транспорт, закупили нову форму.

— Які ж причини невдалих виступів у першому колі?

— Команда грала без ініціативи, без конкретного завдання на кожний матч. Провели зустріч — і слава Богу. Відсутність перспективи — це завжди поразка. А крім того, в області останнім часом створилася якась незрозуміла ситуація з підготовкою перспективних футболістів. Обласна федерація футболу не сприяє тому, щоб кращі молоді футболісти з районних клубів могли заявити себе у «Волині». Мабуть, тут є і наша вина, що не проявляємо ініціативи в цій справі

— Знаю, що ви у Луцьку — один з організаторів спортивного дитячого клубу «Енко», де вчиться футбольної гри здібна молодь, і сьогодні очолюєте його. Плануєте когось із цього клубу взяти в головну команду області?

— Так. Кілька перспективних гравців з «Енко» запросив на тренувальні збори. Я взагалі роблю ставку на місцеві кадри. А таланти на Волині є.

— Яку мету ставить перед собою «Волинь» у другому колі чемпіонату країни?

— Створити команду. Надійно закріпитись у вищій лізі. Хочу, щоб «Волинь» мала свою гру. Думаю, це нам удасться зробити.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Перемога без рекорду

Ідея проведення подібних змагань свого часу народилася у Франції. Тож перший турнір «Майстри жердини», що зібрав 12 зірок, відбувся вісім років тому у Греноблі — колишній столиці зимової Олімпіади. А вже через три роки було організовано спільний радянсько-французький турнір «Майстри жердини: Гренобль—Донецьк». У тому була неабияка заслуга видатного українського спортсмена Сергія Бубки, який сьогодні у власній заліковці рекордсмена має 36 записів про світові досягнення. З 1991 року змагання дещо змінили назву («Зірки жердини») і проводяться тільки у столиці українського вугільного краю під егідою Міжнародної федерації легкої атлетики і включені до офіційного каталогу змагань щороку.

Нагадаймо, що в п'яти попередніх турнірах незмінно перемагав Сергій Бубка. Причому двічі долав планку із світовими рекордами. Останній з них — 6 метрів 15 сантиметрів (для залів) — тримається й понині.

І цього разу Сергій ішов на побиття рекорду, замовивши висоту 6.16, був близький до успіху, але... Однак донечанин, почесний громадянин міста, став-таки переможцем турніру, показавши результат 5.90 — найкращий у нинішньому сезоні в світі.

Друге і третє місця посіли відповідно представники Росії — Ігор Транденков та Петро Бочкарьов. А взагалі у секторі стрибунів Палацу спорту «Дружба» в Донецьку змагалися «космічні стрибуни» з Іспанії, США, Фінляндії, Франції, Росії та України.

У післяматчевому інтерв'ю Сергій Бубка наголосив, що відтепер зосередить свою увагу на підготовці до зимового та літнього чемпіонатів світу з легкої атлетики. Та вже сьогодні на прохання Міжнародної федерації наш славний земляк візьме участь у московських змаганнях, що входять до програми свята «Русская зима», а потім — у серйозному і престижному турнірі «Гран-прі».

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

Юридична консультація

ЦЕ НЕ ВАШ ПОДАТОК!

КУПУЮЧИ будівельні матеріали, сплатив податок на додаткову вартість — 28 відсотків. Але пункт 18 статті 20 Закону «Про статус і соціальний захист громадян, які потерпіли внаслідок Чорнобильської катастрофи», звільняє першу категорію потерпілих, до якої належу і я, від сплати податків і мита всіх видів. Звернувся до фінвідділу, щоб повернути надлишково сплачені гроші. Мені відмовили. Чи правий фінвідділ?

С. КАПЛУНОВСЬКИЙ.
Бурштин Івано-Франківської області.

Відповідно до чинного законодавства фінвідділ відмовив правильно, бо Ви в даному разі виступаєте як фізична особа і на Вас поширюються податки, що встановлені для фізичних осіб, які не займаються підприємницькою діяльністю. Зокрема, прибутковий податок з громадян, податок з власників транспортних засобів, земельний податок та інші. «Чорнобильським» законом Ви, як потерпілий від Чорнобильської катастрофи, звільняєтесь від сплати саме цих податків.

Разом з тим це положення потребує відповідного роз'яснення. Згідно з пунктом 3 статті 6 Декрету Кабінету міністрів «Про прибутковий податок з громадян» цей податок сплачується особами, які потерпіли внаслідок Чорнобильської катастрофи, на пільгових умовах. Так, Ваш сукупний оподаткований доход зменшується до десяти неоподаткованих мінімумів, на сьогодні це становить 7 800 000 карбованців.

Тепер щодо податку на додаткову вартість (ПДВ). Відповідно до статті 2 Декрету Кабінету міністрів «Про податок на додаткову вартість» платниками його є суб'єкти підприємницької діяльності, а також міжнародні об'єднання та іноземні юридичні особи і громадяни, які здійснюють під свого імені виробничу чи іншу підприємницьку діяльність на території України.

Таким чином, юридично ви не є платником ПДВ, за вас це робить той суб'єкт підприємницької діяльності, у якого Ви купуєте товар чи з послуг якого користуєтесь. Але якщо врахувати, що реалізація товарів (робіт, послуг) провадиться за цінами, збільшеними на суму ПДВ (тобто, купуючи певну річ, Ви сплачуєте ПДВ, який уже закладений в ціну товару), то правомірно постає питання про узгодженість між собою «чорнобильського» закону і декрету про ПДВ, бо фактично платниками цього податку є фізичні особи. Адже, якщо держава звільнила вас від сплати податків і мита всіх видів, то чому ви повинні платити ПДВ?

На наш погляд, законодавцеві необхідно негайно розв'язати цю проблему, щоб не було протиріч між юридичними і фактичними аспектами цього питання. Тим більше, що подібними пільгами користуються не тільки «чорнобильці», а й ветерани війни, інші категорії громадян.

Володимир СНІТКО.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 529471.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311029.